

groot bolsward-ijsselmeerkust meer dan nieuws

FOTO: JELLY MELLEMA FOTOGRAFIE

THEATERMAAKSTER KIRSTEN DIJK
NÁ DE 'HELDEN VAN BOLSWARD'

“Succes smaakt naar meer”

EN VERDER IN
DIT NUMMER:

DE IJSSELMEERMINNEN
UIT MAKKUM

FACE TO FACE MET
GAUKE BOOTSMA

ROOTH

schoonmaak | onderhoud | renovatie

Geen uitdaging te grooth

Zadelmakersstraat 1, 8601 WH Sneek

0515-424545 | www.rooth.frl

Schoonmaakonderhoud | Glasbewassing | Gevelrenovatie | Vochtbestrijding | Schoorsteenvegen | Ongediertebestrijding | Brand- en roetreiniging | Gladheidsbestrijding

Verrassend veel wonen!
Woonboulevard Sneek

Woonboulevard Sneek - www.woonboulevardsneek.nl - Afrit 20 de Hemmen
Smidsstraat 10-12-14 - 36.000 m² woonwinkelplezier - Gratis parkeren

EDITORIAL

Slow tv

Ken je het begrip 'slow tv', oftewel langzame televisie? Bij de première van de musical 'De Tocht' moest ik namelijk denken aan precies twee jaar geleden, in november, toen André van Duin en Janny van der Heijden langs de elf Friese steden voeren voor de opnames van een tv-programma over de Elfstedentocht. In januari daaropvolgend werd 'Denkend aan Holland: Elfstedentocht' uitgezonden, omdat het 25 jaar geleden was dat de laatste tocht der tochten kon worden geschaatst. Voor programma's als 'Denkend aan Holland' en ook bijvoorbeeld 'Rail Away' is de naam 'slow tv' bedacht. Het zijn fijne programma's om naar te kijken, in een rustig tempo met een vast format. Herkenbaar dus en zonder drukdoenerij. Authentiek en soms ook heerlijk kneuterig.

Niet voor niets scoren deze programma's hoge kijkcijfers, want het tv-publiek houdt daarvan. We kunnen ons even losmaken van alles wat dagelijks op ons afkomt en dat is nogal wat. Er wordt ons zelfs aangeraden om nieuws en informatie te filteren, gewoon omdat het teveel geworden is.

Een krant vol met verhalen is misschien wel de papieren versie van slow tv. Met onze websites brengen wij het snellere dagelijkse nieuws, maar met onze krant, of beter gezegd maandblad, kun je op je gemak achterover leunen op de bank en lees je de verhalen van dichtbij. Verhalen die we samen met de geïnterviewde(n) maken, dus puur en echt. Herkenbaar, maar ook opmerkelijk en verrassend. Voor GrootBolsward-IJsselmeerkust doen we dat iedere maand al bijna vijf jaar en met andere Groot-edities al wat langer.

Vorige maand vierden we '10 jaar GrootSneek'. Zover zijn we met GrootBolsward-IJsselmeerkust nog niet, maar het betekent wel dat we nog heel wat verhalen voor jou in het verschiet hebben, want er valt veel te vertellen en te beleven in deze regio. Ook deze maand: in de editie die nu voor je ligt, schrijven en vertellen wij verhalen over bijvoorbeeld de 'Helden van Bolsward', het schaatsmuseum in Hindeloopen en de roeivrouwen van Makkum. Zomaar even een greep.

Vanwege het GrootSneek-jubileum woonden we als redactie de musical 'De Tocht' bij, gewoon dichtbij onze Friese roots. En André en Janny? Die hebben Fryslân allang weer verlaten en varen rustig verder, denkend aan Holland. Dat doen wij niet. Wij hebben onze missie hier, denkend aan de regio.

Veel leesplezier!

Ynte Dragt
redacteur

Inhoud

groot bolsward-ijsselmeerkust • nr. 11-2023

6

20

24

30

LEKKER LEZEN

6. THEATERMAAKSTER KIRSTEN DIJK NÁ DE 'HELDEN VAN BOLSWARD': "SUCCES SMAAKT NAAR MEER"

20. FACE TO FACE MET GAUKE BOOTSMA UIT HINDELOOPEN

MAATSCHAPPIJ & SAMENLEVING

11. NIEUWS UIT GEMEENTE SÚDWEST-FRYSLÂN

22. DE SÚDWEST ACADEMIE HELPT JE MET JE VOLGENDE STAP ALS ONDERNEMER

30. 10 JAAR PASTIEL: SPRINGPLANK NAAR WERK

ACTUEEL

16. TWEDE KAMERLID HABTAMU DE HOOP OP WEG NAAR SPANNENDE VERKIEZINGEN

SPORT

24. SLOEPROEICLUB DE IJSSELMEERMINNEN IS AL TWEE JAAR ONVERSLAANBAAR

CULTUUR & UITGAAN

34. OPEN MUSEUM MAAND WATERLAND VAN FRIESLAND

40. WANDELEN EN FIETSEN MET DE PONTJESROUTES IN NOVEMBER

KIJK VOOR HET LAATSTE NIEUWS OP:

WWW.GROOTBOLSWARD-IJSSELMEERKUST.NL

VOLG OOK OP SOCIAL MEDIA

Esther Groenenberg in kerkje Zurich

ZURICH - Op zondag 19 november om drie uur is er een speciaal (solo)optreden van singer-songwriter Esther Groenenberg in het kerkje van Zurich.

Esther Groenenberg schreef en musicerde eerder met Bertolf, Daniël Lohues en met Her Majesty en schreef eigen werk en in opdracht. Haar laatste album is getiteld 'Rennen naar de boot'. Kaarten zijn van tevoren verkrijgbaar via het e-mail adres kerkjevanzurich-friesland@outlook.com, of via de app van Tjeerd Brouwer: 06-11916350. Of diezelfde middag gewoon aan de zaal.

Brandmerck is nieuwe hoofdsponsor vv Nijland

NIJLAND - Voetbalvereniging Nijland en online marketingbureau Brandmerck slaan de handen ineen, met Brandmerck als nieuwe hoofdsponsor van de club. Het is een mijlpaal in de lange clubgeschiedenis en belooft een spannende, ambitieuze toekomst voor de lokale voetbalvereniging.

Brandmerck en vv Nijland hebben beide sterke wortels in de regio. Brandmerck heeft ervoor gekozen om vv Nijland te ondersteunen vanwege gedeelde waarden als passie, strijd en toewijding. De voetbalclub heeft ambitieuze leden, vrijwilligers en supporters; zij vormen het kloppende hart van vv Nijland. Met Brandmerck aan hun zijde kunnen ze hun ambities om verder te groeien en te ontwikkelen nog beter realiseren.

De Verwisseling wint 50° Strontrace

WORKUM - Het skûtsje De Verwisseling heeft afgelopen week de 50° Strontrace gewonnen.

De Strontrace is een zeilwedstrijd voor traditionele platbodems die van Workum over het IJsselmeer naar Warmond in Zuid-Holland moeten varen en weer terug, waarbij alleen gebruik gemaakt wordt van wind en mankracht. Als de wind ontbreekt of verkeerd staat, moeten de schippers de bemanning laten bomen of jagen. De Strontrace 2023 ging maandagmiddag 23 oktober van start. Het werd een zware editie, vooral door het herfstachtige en natte weer. De Verwisseling uit Yndyk, uit de lichte klasse, van schipper Bas Krom, kwam in de nacht van dinsdag op woensdag 25 oktober als eerste weer in Workum aan, vlak voor de Sterke

Jerke uit Eernewoude en de Eenvoud uit Harlingen, de winnaar van vorig jaar.

Podologiepraktijk Wierda in Bolsward

BOLSWARD – Bolsward heeft sinds kort ook een praktijk voor podologie. Podologiepraktijk Wierda is gevestigd aan de Franekerstraat 16, naast de fysiotherapiepraktijk.

“Het lijkt op een carrière switch,” zegt Gerard Wierda, die ook werkzaam is in de naastgelegen fysiotherapiepraktijk, “maar niets is minder waar, Na ruim dertig jaar fysiotherapie/manuele therapie had ik de behoefte om me meer in de voeten te verdiepen. De voeten zijn toch de grondvesten van het menselijke lichaam en binnen de fysiotherapie wordt er naar mijn idee te weinig naar gekeken, terwijl er steeds meer mensen met voetklachten in de fysiotherapiepraktijk komen. Zodoende ben ik de opleiding voor podologie gaan doen. Sinds 2019 ben ik geregistreerd podoloog en tevens specialist echografie voeten.” De podologiepraktijk is groeiende en heeft geen lange wachtlijst. Een afspraak maken kan zonder verwijzing op telefoonnummer 0515-221014 of online. Na een algeheel deskundig onderzoek wordt er zonodig een inlay/steunzool ontworpen en gemaakt en binnen twee weken geleverd. In het pand is ook een pedicure aanwezig onder de naam Inki's pedicure.

FOTO: MARTINE KETELAAR

Prikkelarm stembureau in Workum

WORKUM - De gemeente Súdwest-Fryslân zet bij de Tweede Kamerverkiezingen op 22 november meer in op toegankelijkheid. Alle 75 stembureaus in de gemeente zijn gecontroleerd op een goede en onbelemmerde toegankelijkheid.

Ook worden twee prikkelarme stembureaus ingericht in Sneek en in Workum (Oer de Toer, Merk 7). Hier kunnen inwoners terecht die om welke reden dan ook het reguliere stemlokaal te overweldigend vinden. Kiezers met een visuele beperking kunnen op deze locaties ook zelfstandig hun stem uitbrengen met behulp van een stemmal en stembox. Zodra ze beschikbaar zijn, zet de gemeente de kandidatenlijsten in grote letters en in gesproken versie op de website.

Ook nieuw in Súdwest-Fryslân is het gebruik van voorbedrukte verkiezingsborden op 26 locaties. Daarnaast is het niet meer toegestaan sandwichborden te gebruiken. Voorheen waren er aanplakborden in de gemeente en konden politieke partijen sandwichborden plaatsen langs de wegen.

Gysbert Japicxpriis foar Jetske Bilker

BOALSERT - Skriuwster Jetske Bilker krige op 14 oktober de Gysbert Japicxpriis, de wichtichste literêre priis fan Fryslân, foar har roman 'Spegel en sonde'.

It wie in feestlike en fleurige middei yn de Martinitsjerke yn Boalsert, mei in soad famylje, freonen en kunde fan de winner. Ek de 'Lytsje' Gysbert Japicxpriis waard útrikt, Sytze de Haas (11) út Jorwert krige 'De Gouden Fear' foar syn winnende gedicht 'Ik gean fuort'. Op de webside fan Tresoar fynst alles watst witte wolst oer de de Gysbert Japicxpriis.

Jopie Huisman Museum ontvangt zes ton van Vriendenloterij

WORKUM - Een onverwachte verrassing voor het Jopie Huisman Museum in Workum. Op Jopie's geboortedag (18 oktober) ontving directeur Peter Miedema een cheque ter waarde van 600.000 euro van de Vriendenloterij voor de uitbreiding van het museum.

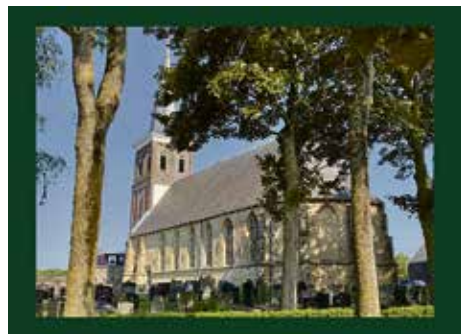
Jonne Arnoldussen, managing director Vriendenloterij, licht de gift toe: “Het is fantastisch dat we, dankzij onze deelnemers, een museum als het Jopie Huisman Museum kunnen helpen bij het grijpen van dit soort unieke kansen. Bovendien betekent een uitbreiding van het museum ook dat er in de provincie Friesland meer mogelijkheden komen voor aansprekende tentoonstellingen die een groot publiek trekken, als aanvulling op het prachtige werk van Jopie.” Onlangs werd door het museum al het naastgelegen pand aangekocht. Door de aanvullende ruimte ontstaat een twee keer zo grote tentoonstellingsruimte met een mooie verbinding naar het museum. Door de gift van de Vriendenloterij kan er nu ook daadwerkelijk gewerkt worden aan nieuwe tentoonstellingen in het buurpand om zo een breder publiek te genereren. Jopie Huisman geeft in zijn werk de authentieke sfeer weer van het twintigste-eeuwse plattelandleven in het noorden van Nederland. Duurzaamheid, mededogen en liefde voor de natuur zijn terugkerende thema's.

Boek van Willem Hansma over Jacobikerk in Wommels

WOMMELS – Aanstaaende 20 november verschijnt een boek van Willem Hansma over de prachtige Jacobikerk in Wommels.

De Jacobikerk van Wommels dateert uit het begin van de zestiende eeuw. Door een tekst op een van de luidklokken weten we dat hij gewijd was aan de apostel Jacobus de Meerdere. De kerk herbergt een groot

aantal interessante en waardevolle objecten, zoals rouwkassen, een epitaaf, rouwborden en fraaie renaissancezerken. Pronkstukken zijn ook de Jongema-bank uit 1625 en het Radersma-orgel dat in 1847 in gebruik werd genomen. Het boek van Willem Hansma beschrijft de bijzondere verhalen achter deze objecten. Hansma werkt als docent Nederlands en kunstgeschiedenis in het middelbaar beroepsonderwijs. Hij maakt deel uit van de redactie van het tijdschrift Alde Fryske Tsjerken en is kerkrentmeester van de Laurentiuskerk van Raerd en de Nicolaaskerk van Dearsom. Meer info over het boek en het bestellen ervan kan via de website noordboek.nl.

De Wijnberg in Bolsward gaat tijdelijk sluiten

BOLSWARD - De gerenommeerde horecagelegenheid De Wijnberg in Bolsward kondigt met trots en enthousiasme een aankomende verbouwing aan, waarna de stad een spannend nieuw horecaconcept heeft.

Vanaf 1 november gaat De Wijnberg tijdelijk de deuren sluiten om ruimte te maken voor onvermijdelijke veranderingen. Met zijn rijke geschiedenis en prominente aanwezigheid in Bolsward heeft De Wijnberg de afgelopen decennia de lokale gemeenschap en bezoekers uit de wijde omgeving mooie ervaringen geboden. “Maar nú is het tijd voor verandering”, aldus Remco Wierema en Dirk Brouwer van De Wijnberg. “Wij willen het beste voor de stad. De verbouwing van De Wijnberg markeert een nieuw tijdperk voor ons en onze gewaardeerde gasten. Er wordt hard gewerkt aan het creëren van een omgeving die de gemoedelijke

sfeer van Bolsward weerspiegelt, maar tegelijkertijd een eigentijdse uitstraling heeft.” In 2024 heropent De Wijnberg met een stoer nieuw horecaconcept, dat de stad Bolsward en haar bezoekers nóg meer te bieden heeft. De ontwikkelingen zijn te volgen via de website wijnbergbolsward.nl.

Eelke's vinger op de zere plek

Doelgroepen-verordening

Ein novimber moat de ried fan de gemeente Súdwest-Fryslân te set oer de ‘doelgroepenverordening’, sa't it kolleezje dy foarstelt. Ik ha it berjocht trije kear lêzen en doe begrypte ik pas dat de gemeente by nijbouwiken sizze wol: der moat safolle betelbere hûzen foar starters en âlderein yn dy hoeke komme. Ik snapte it earst net, want ik tocht yn myn dommichheid dat soks al lang it gefal wie.

Nee dus. Oant ein novimber sitte we noch hieltyd yn de situaasje dat at der earne in nijbouplan komt, dat de ynfestearder dan bepaalt hokker hûzen at der boud wurde. En at je dan trochtinke, dan is dat ek wol logysk. At ik miljoenen hie om der yn te kwakken, wol ik sels bepale hokker hûzen dêr komme. En psst, oan grutte huzen fertsjinje ik folle mear as oan starterswenten. Dêrom ha we op dit plak faak foarsteld om as gemeente sels de útfiering fan de nijbouplannen op har te nimmen, en dan út ús namme bepale hoe't it der út komt te sjen.

Soks doart in gemeente net oan. Finansjeel net, bestjoerlik ek net. De ‘doelgroepenverordening’ is dus in tuskenoplossing. Leaf. Mar fierste let, fansels. De rinten rinne al hast deistich wer omheech, de ynflaasje giet mar troch. Boppedat is in tuskenoplossing altyd fan ien ding wis, it bliuwt skipperjen. Wat is it wurd betelber wurdich? En dat kin je ek net konkreet meitsje.

Boppedat sit je mei de tiid. Stel, dy doelgroepenverordening wurdt oannaam, dat nim ik mar oan. Moat dan alle ek besteande plannen weroan no wurke wurdt wer wersjoen wurde? Dêr gean wer jierren en jierren oerhinne, want dan moat it fansels ek noch wer kontrolearde wurde troch de gemeente. Ensafuorhinne. Wat kostet dat in tiid en dat is it iennige wat we no net ha.

En wat as der yn de gemeente in plan komt earne oan it wetter te bouwen? De gemeente kin dan net oars sizze as dat it foar de doelgroep ‘rike stjonkerts’ is. Dan sizze alle starters, âlderein en de lju dy't har tagedien binne, dat de gemeente neat miend fan in doelgroepenverordening. En se ferlieze foar de safolste kear betrouwen yn de oerheid.

Leaf plan fan de gemeente, mar it wurdt bin ik bang yn de praktyk neat.

Eelke Lok. Als journalist van Omrop Fryslân draait hij al veertig jaar mee en is hij met name bekend van zijn verslagen van het skûtsjesilen, maar je zou hem tekort doen door hem het stempel sportjournalist te geven, want Lok is allround. Door zijn originele non-nonsense kijk op de wereld weet hij ogenschijnlijk ingewikkelde zaken vaak te relativëren en tot de essentie te herleiden. En dat is ook wat u in de columns van Eelke kunt verwachten.

De vinger op de zere plek....

VAN LEYVELD

MAKELAARDIJ

VERKOPEN

TAXEREN

AANKOPEN

0515-521041

VANLEYVELDMAKELAARDIJ.NL

"Persoonlijke benadering en aandacht staan bij ons centraal"

“Succes smaakt naar meer”

THEATERMAAKSTER KIRSTEN DIJK
NÁ DE ‘HELDEN VAN BOLSWARD’

“Iedereen heeft zijn eigen verhaal en zit er dan in iedereen ook niet een stukje held verscholen?”

Het locatietheaterproject ‘Helden van Bolsward’ is achter de rug. Zonder overdrijven kunnen we rustig zeggen dat ‘Helden van Bolsward’ een enorm succes is geweest. Acht dagen voor de eerste van zeven voorstellingen was alles uitverkocht en werd besloten ook de try-out open te stellen voor het publiek. Loon naar werken voor bedenker en initiatieneemster Kirsten Dijk, die haar nek met dit project behoorlijk heeft uitgestoken. “De wet van de zingende nicht”, noemt ze het gekscherend. “Dat als je nicht in een koor zit, tante komt kijken, en neef, oom, heel de familie. Dat is hier zeker van toepassing. Omdat het voor en door Bolswarders is, is er altijd wel een bekende die meespeelt.”

E

en succes waarvan je zegt: ‘Dat doen we nog een keertje?’ Kirsten Dijk moet lachen: “De spelers wrijven zich al in hun handen. Die willen wel! Er zitten ook spelers bij die al met pensioen zijn en voor wie dit echt een mooie impuls was.

Echt iets heel anders. Ik ben wel bezig om samen met stichting Huis van Compassie te kijken of we een aantal kleinere activiteiten - en dan moet je denken aan workshops - kunnen ontwikkelen. Maar zeker, mijn theatermakerhoofd is al weer aan het draaien om te bedenken wat een volgend project kan zijn. Dan is ‘Helden van Bolsward’ misschien niet langer de titel van een voorstelling maar de naam van een groep mensen die moedig genoeg is om iets te ondernemen op het gebied van kunst en cultuur en dat voor iedereen open te stellen. Het enthousiasme is er zeker, we hebben het erg leuk met elkaar. Het is niet alleen het spelen. Mensen hebben elkaar ontdekt; er zijn vriendschappen ontstaan. Het gaat verder: elkaar een duwtje geven; naar elkaars verhalen luisteren; mensen een stukje trots en zekerheid meegeven dat ze in een heel mooi project hebben gestaan en dat toch maar mooi met elkaar hebben geflikt. Dus ja: “Succes smaakt naar meer.”

VERHALEN ZORGEN VOOR VERBINDING

Theatermaakster Kirsten Dijk deed al vaker een participatieproject rondom een thema, bijvoorbeeld over de Tweede Wereldoorlog. “Ik dacht, ik wil het in Bolsward anders doen. Niet over de Tweede Wereldoorlog, maar wél over een thema dat verbindt en waar misschien ook wel een andere kant aan zit. Juist met verzetshelden ben ik verhalen tegengekomen met een schaduwkant. Die verzetsheden moesten dingen doen die best moedig en groots waren, maar ook verschrikkelijk en moeilijk. Dingen die littekens voor het leven brachten, en die doorsijpelden in de volgende generaties. Dat is me van die voorstellingen altijd bijgebleven.

En toen dacht ik: hoe zit dat nu met helden in het algemeen? Wie zijn dan eigenlijk onze helden? Zeker in deze tijd waarin ‘helden’ van hun sokkels gehaald worden omdat die niet meer in het huidige tijdsbeeld passen. Als theatermaker ben ik altijd geïnteresseerd in de verhalen van de mens. Historische figuren, maar ook de buurvrouw om de hoek. Iedereen heeft zijn eigen verhaal en zit er dan in iedereen ook niet een stukje held verscholen? Dat was de vraag die ik mezelf in deze voorstelling gesteld heb. Die helden bij je in de buurt mogen wel eens in de spotlights. Dan ontstaat er ook verbinding. En verbinding is voor mij bij mijn projecten het allerbelangrijkst.”

LAAGDREMPELIG

“Wat ik wilde is zoveel mogelijk mensen bereiken in Bolsward. Laagdrempelig was daarbij belangrijk. Ik doe niet aan audities maar wil iedereen die mee wil doen in de rol zetten waarin die het beste past, ook als je vrijwilliger bent. Ik ben begonnen met het zoeken naar belangrijke samenwerkpartners. Die vond ik in Huis van Compassie en Meintheater van Meiny Bakker. Behalve alle Bolswarders wilde ik mensen bereiken die het leuk vinden om met kunst en cultuur bezig te zijn en aan hun talent willen werken én mensen die nog nooit met kunst en cultuur in aanraking zijn geweest, maar dit zagen als een kans.”

GEEN SCRIPT

Normaal is er een vast script, zijn er audities, worden de rollen verdeeld en gaan de repetities van start. Hoe anders was dit bij de ‘Helden van Bolsward’. Er was geen script maar een thema en er waren ook geen vaste rollen omdat die zich pas gedurende het traject ontwikkelden. “Best spannend,” bekent Kirsten Dijk, “want je weet niet hoeveel speelervaring de mensen hebben. Dat was van nul tot veel meer ervaring. Dan begint er een periode van verhalen verzamelen; je gaat locaties bezoeken en als de eerste repetities beginnen, ga je met die spelers eerst maar eens op ontdekkingsreis. Welke heldenverhalen zijn er? En vinden ze het leuk om door ons gecoacht te worden? Kunnen we wat met de talenten die er tussen zitten? Kunnen we iets met de mensen die geen speelervaring hebben maar die zich super ontwikkelen en die we graag een prominente plek willen geven in de voorstelling?

Meiny Bakker en ik hebben vijf verschillende eenakters en twee tussenscènes geschreven en zodoende kwam er een script uit. Vervolgens zet je iedereen in een rol, ontstaan er groepjes per locatie en kom je tot een complete voorstelling.”

Betekenisvol afscheid nemen

Goed afscheid nemen is erg belangrijk. Het helpt om het verlies van een dierbare een plek te geven. Bij een verlies komt er heel veel op u af.

Wij begeleiden en adviseren u bij de voorbereiding van het afscheid. Samen komen we tot een passende uitvaart. Zodat u de ruimte heeft om stil te staan bij uw kostbare herinneringen.

Neem gerust contact met ons op

M 06 51 99 93 98
E info@uitvaartverzorgingbolsward.nl

uitvaartverzorgingbolsward.nl

**Droomhuis
gezien?**
Kom langs voor een
goed gesprek over de
hypotheek en alles wat er
nog meer bij komt kijken!

**HYPOTHEEK
ADVIES van
Jitske & Jeltsje**

Je vindt ons in:
Sneek & Bolsward

Meer weten?
Wij informeren je!

HYPOTHEEKCOACHES.NL

→ vervolg van pagina 7

**“Mensen
hebben elkaar
ontdekt; er zijn
vriendschappen
ontstaan”**

IN DE SFEER BLIJVEN

Het honderdkoppige publiek vertrok elke voorstelling vanuit de Sint-Franciscus-basiliek naar de verschillende speellocaties, begeleid door vijf 'postbodes' die de mensen meenamen langs de verhalen van de 'Helden van Bolsward'. Behalve het 'aan de hand' meenemen van het publiek zorgden de postbodes met het vertellen van kleine heldenverhalen er ook voor dat het publiek in de juiste sfeer bleef.

GYSBERT JAPICX

Kirsten: "In de verhalen kwamen nog iets heel bijzonders tegen, want Joost Hiddes Halbertsma heeft in 1823 op 14 oktober een hele grote huldiging gedaan rondom Gysbert Japicx. Dat was precies tweehonderd jaar geleden. Een heldenhuldiging, compleet met schutterij, speeches en een banket. Joost Hiddes Halbertsma heeft er ook voor gezorgd dat er een marmeren borstbeeld kwam van Gysbert Japicx, te zien in de in de Martinikerk." (Bolswarder Gysbert Japicx (1603-1666) geldt als een van de beroemdste Friese schrijvers en dichters en als grondlegger van het Fries als geschreven taal - red.).

INBOEDEL BANK

Het meeste indringende deel van de voorstelling vond echter plaats in de Inboedelbank, volgens Kirsten, en niet geheel toevallig. "De Inboedelbank is een bijzondere plek. Mensen die om welke reden dan ook op straat zijn komen te staan, maar via via weer aan iets van een onderdak kunnen komen, worden door de hulpverlening doorgestuurd naar de Inboedelbank. Daar staan hele inboedels klaar. En dan mogen ze aanwijzen wat ze willen hebben, waardoor ze weer opnieuw kunnen beginnen. Ik heb de vrijwilligers die daar werken dit jaar leren kennen; heel bijzondere mensen die heel bijzonder werk doen. Ik vond dat dit een van de speellocaties moest zijn. Er werden

drie verschillende verhalen verteld die gaan over weer opnieuw beginnen na een ellendige periode. Met onze voorstellingen bereken we zeventien mensen. Ik vond het belangrijk dat die mensen zien wat er bij de Inboedelbank gebeurt. Ik hoop ook dat het heel veel extra inboedel gaat opleveren."

De apotheose van de 'Helden van Bolsward' vond elke keer plaats in De Tiid waar alle spelers samenkwamen voor de grote eindscene die zorgde voor de juiste afsluiting. "Daar werd de mensen letterlijk een spiegel voorgehouden want misschien zit die held echt wel in jezelf."

DANSMARIETJE

Het zaadje voor het vak theatermaker werd voor Kirsten Dijk geplant in haar geboorteplaats Ommen, waar vader Dijk bij de carnavalsvereniging zat. "Ik mocht

bij de dansmarietjes. Ik was een kind dat expressie nodig had en ik vond dansen erg leuk", zegt Kirsten met een glimlach. "Zo ben ik op een dansschool beland en deden we ook musicalachtige dingen. Dan ben je een jaar of zestien, zeventien en denk je: 'Nu moet ik toch kiezen wat ik wil gaan doen'. Ik heb eerst nog een opleiding toerisme gedaan; daarna gedacht: 'Als ik iets wil, moet ik het nu gaan doen' en vervolgens verschillende dansaudities gedaan. Maar dát was het niet. Dat is toch een heel andere tak van sport, met een scherp kantje waar ik me niet bij thuis voelde. Toen kwam de drama docentenopleiding in Kampen op mijn pad. Daar heerste zo'n leuke sfeer, dat voelde heel snel. Daar heb ik vier jaar de tijd van mijn leven gehad."

Een stage op een middelbare school in Lelystad opende echter haar ogen, wat lesgeven betrof. "Ik dacht: 'Er is één ding dat

ik beslist niet wil en dat is lesgeven op een middelbare school als docent drama en zeker niet in Lelystad'. Gelukkig kwam er een baantje vrij bij Kunstbende. Dus werken wel met jongeren in Lelystad, maar niet op een middelbare school", lacht ze.

VOOR DE LIEFDE NAAR BOLSWARD

Door de jaren heen ontwikkelde Kirsten zich steeds meer als theatermaker en projectleider en zo kwam ze ook in Noord-Holland terecht waar ze jarenlang in Zuid-Scharwoude woonde. Bezuinigingen zorgden ervoor dat ze haar eigen stichting oprichtte want er moet per slot van rekening ook gewoon geld worden verdiend. De liefde bracht haar zeven jaar geleden naar Bolsward waar ze samen met haar partner Léon Slootjes en zijn twee kinderen in het Patershuis woont. Zoals de naam al doet vermoeden woonden er vroeger paters, zeven in getal. Ze gaven les op de hbs. Naast woning doet het Patershuis ook dienst als culturele huiskamer waar voorstellingen worden gemaakt, zoals een van de eenakters uit 'Helden van Bolsward'.

Kirsten: "Ik heb als theatermaker altijd de droom gehad om in je huis een ruimte te hebben waar je dingen kunt doen. We hebben ook nog plannen voor een B&B, maar we hebben heel veel plannen, dus of dat ooit van de grond komt? Maar dit deel is goed gelukt, om in je eigen stad, je eigen straat een ruimte te hebben waar je mensen kunt ontvangen waar je culturele ontmoetingen kunt hebben."

**Uw verhuizing in
vertrouwde handen!**

HOEKSTRA
hoekstrasneek.nl/verhuizingen

 **ERKENDE
VERHUIZERS**

Nieuws van jouw gemeente

Informatiekatern van de gemeente Súdwest-Fryslân | november 2023

Verkiezing Tweede Kamer

Op woensdag 22 november 2023 kun je stemmen.
De leden van de Tweede Kamer worden dan gekozen.
Je kunt stemmen tussen 7.30 uur en 21.00 uur.

Wat heb je nodig als je gaat stemmen?

- Neem je stempas mee.
- Neem je paspoort, ID-kaart of rijbewijs mee. Dit identiteitsbewijs mag niet langer dan vijf jaar verlopen zijn.

Wanneer worden de stempassen en kandidatenlijsten bezorgd?

De stempassen worden in de eerste week van november bezorgd. De kandidatenlijsten worden uiterlijk 17 november huis-aan-huis bezorgd. Op dit biljet staat het overzicht van alle deelnemende partijen en kandidaten en de locatie van alle stembureaus in Súdwest-Fryslân.

Waar kun je stemmen?

Op jouw stempas staat het adres van een stembureau bij je in de buurt. Maar je mag ook in een ander stembureau in Súdwest-Fryslân stemmen. De lijst van stembureaus staat op de achterkant van de kandidatenlijst die je in november ontvangt en op www.sudwestfryslan.nl/verkiezingen.

Stemmen voor mensen met een beperking

In de gemeente zijn 75 stembureaus. Deze zijn gecontroleerd op toegankelijkheid voor zoveel mogelijk

mensen. Je mag in alle stemlokalen stemmen met hulp van een begeleider of een stembureaulid.

Er worden twee prikkelarme stembureaus ingericht. Hier kunnen inwoners terecht die om welke reden dan ook het reguliere stemlokaal te overweldigend vinden. Kiezers met een visuele beperking kunnen op deze locaties ook zelfstandig hun stem uitbrengen met behulp van een stemmal of stembox. De volgende stembureaus zijn hiervoor ingericht en voorzien van extra begeleiding:

- Sneek, Vergaderzaal achter het Witte Kerkje, Julianastraat 3
- Workum, Oer de Toer, Merk 7

Op de website van de gemeente vind je eind oktober de kandidatenlijsten in grote letters en de gesproken versie van de kandidatenlijsten.

Ik kan niet naar het stembureau. Hoe kan ik toch stemmen?

Je kunt dan een andere kiezer vragen om namens jou te stemmen. Dit heet een volmacht afgeven. Woont degene die voor jou gaat stemmen ook in Súdwest-Fryslân?

- Vul de achterkant van je stempas in en zet je handtekening.

- Geef je stempas mee aan de persoon die voor je gaat stemmen.
- Geef ook (een kopie van) jouw ID-bewijs mee.
- De persoon die namens jou stemt, woont in Súdwest-Fryslân en stemt tegelijkertijd voor jou én zichzelf

Kijk op www.sudwestfryslan.nl/verkiezingen als je iemand wilt machtigen die niet in Súdwest-Fryslân woont.

Heb je vragen?

Aarzel niet om contact op te nemen met de gemeente via 140515 of verkiezingen@sudwestfryslan.nl.

Meer informatie

Op www.sudwestfryslan.nl/verkiezingen vind je meer informatie over de verkiezingen.

Algemene verkiezingsborden
Voor de verkiezingen worden op 26 locaties in de gemeente voorbedrukte verkiezingsborden geplaatst. Het is niet meer toegestaan om sandwichborden te gebruiken.

Anna-May Diderich

uit Dronrijp

‘Deze bril is puur voor mijzelf’

Anna-May zit in de eerste klas van het Christelijk Gymnasium Beyers Naudé in Leeuwarden. Ze speelt in haar vrije tijd hockey. Helaas heeft ze geen tijd meer voor pianoles, maar af en toe kruipt ze nog achter de piano. Ongeveer 4 jaar geleden kwam uit een oogtest in het ziekenhuis dat ze baat kon hebben bij een bril met plus-glazen.

De OptiSjen

Oosterdijk 1 . 8601 BP Sneek . 0515 744 026 . www.optisjen.nl . email@optisjen.nl

Fotografie: Johan Brouwer

Fennigje van Leeuwen

Fotografie: Joan vd Brug

‘Hé, het koffiezetapparaat geeft een deuntje als hij klaar is.’

Fennigje van Leeuwen is 45 jaar en woont in Franeker met haar gezin. Ze is assistentdocent praktijkles en geeft les in meubel maken op een VMBO-school. ‘Ik heb 20 jaar in Makkum aan superjachten gewerkt en elke boot is anders. Sinds een jaar geef ik praktijkles aan 12 tot 16 jarigen en dat is echt heel leuk. 10 jaar geleden is er bij mij een aangeboren afwijking aan mijn oren geconstateerd. Toen heb ik de hoortoestellen geprobeerd, maar merkte weinig verschil.

Je hebt helemaal niet door dat je gehoor langzaam afzwakt. Op school kwam ik er tijdens vergaderingen achter dat ik mijn collega's en mijn leerlingen niet meer kon verstaan. De tv moest ook steeds harder vooral de Nederlandstalige programma's. Omdat ik dacht dat ze wat anders zelden, gaf ik ook nog wel eens een raar antwoord. Ik wist toen: Dit kan gewoon echt niet meer, ik versta er niets meer van. Bij Hoorzorg Friesland constateerden ze dat ik 40% minder ben gaan horen. Tijdens mijn werk draag ik altijd oorkappen en de

machines geven lage tonen en bij mij waren juist de hoge tonen helemaal weg. Ze gaven me hoortoestellen om te proberen, hebben nog wat bijgesteld en nu hoor ik zoveel beter.

Ik moest er wel aan wennen, want geluid kan heel overweldigend zijn. Ik hoor ineens veel meer lawaai van buiten, zoals de snelweg die achter ons huis loopt. En het koffiezetapparaat geeft een deuntje als hij klaar is. Ik wist niet dat het zoveel verschil zou zijn. Tijdens schoolvergaderingen hoor ik wat andere collega's zeggen. De leerlingen kan ik beter verstaan terwijl ze aan de andere kant van het lokaal zijn. Op verjaardagen kan ik ook iedereen beter volgen. Bovendien zijn de hoortoestellen heel handig, ik kan er mee bellen en geluid van mijn iPad direct in mijn oor horen, ik hoef geen oortjes in. De hoortoestellen passen zich vanzelf aan of ik stel ze bij via mijn telefoon. Alleen de kookwekker die ik op mijn telefoon had, die heb ik apart aangeschaft, want als die ging in mijn oren, kreeg ik zowaar een hartverzakking.’

Stel je vragen aan het Gebiedsteam

Kun jij in het dagelijks leven wel wat ondersteuning gebruiken omdat het je alleen niet meer lukt? Heb je een vraag over de opvoeding van jouw kind? Of kom je financieel niet meer rond? Kom dan naar het inlooppreekuur van het Gebiedsteam.

Je kunt bij een gebiedsteammedewerker terecht voor vragen over onder andere; mantelzorg, zelfredzaamheid, thuisbegeleiding, werk, vrijwilligerswerk, dag invulling, financiën, bijstand, schulden, opvoeding en onderwijs. De gebiedsteammedewerker denkt met je mee en kijkt naar de mogelijkheden of verwijst je door.

Inlooppreekuur Gebiedsteam

Workum

Wanneer: iedere vrijdagochtend in de even weken

Hoe laat: 10.00 - 12.00 uur

Waar: Huisartsenpraktijk Kroijenga & de Jong, Konvintsyd 1

Koudum

Wanneer: iedere woensdagochtend in de even weken

Hoe laat: 9.30 - 11.30 uur

Waar: MFC de Klink, Dominee L. Tinholtstraat 1

Makkum

Wanneer: iedere donderdagochtend in de oneven weken

Hoe laat: 10.00 - 12.00 uur

Waar: Sûnhûs, Dominee L. Touwenlaan 13A

Het is ook mogelijk om een vraag te stellen tijdens een gesprek bij jou thuis of telefonisch via 14 0515. Wil je meer weten over de gebiedsteams? Kijk op www.sudwestfryslan.nl/gebiedsteam.

Nieuwe opvanglocatie vluchtelingen naast Harinxmapark in Sneek

Eind mei van dit jaar lieten we al weten Harinxmaland als kansrijk gebied te zien voor een nieuwe opvanglocatie voor vluchtelingen. Na diverse gesprekken met omwonenden en een onderzoek van een extern bureau, is bekend welke exacte locatie de voorkeur heeft. Als het aan het college van burgemeester en wethouders ligt komt deze ten westen van het Harinxmapark te liggen. De gemeenteraad neemt in november een besluit over de nieuwe locatie.

Dagelijks komen er mensen naar Nederland die gevlucht zijn uit hun land omdat het daar niet veilig is. Wij hebben en voelen de verantwoordelijkheid om bij te dragen aan de opvang van deze mensen door hen een veilige plek te bieden.

De aanleiding voor de plannen van een nieuwe opvanglocatie is het aflopende contract van het huidige azc in Sneek en de roep vanuit het Rijk om opvangplekken voor vluchtelingen beschikbaar te maken. Er is besloten om het huidige azc in Sneek niet te verlengen en op zoek te gaan naar een nieuwe locatie. Doel is om deze opvanglocatie aan te laten sluiten op toekomstige ontwikkelingen in het gebied. Daarmee zet het college met de nieuwe opvanglocatie in op een opvang die zichtbaar integreert in een toekomstige woonomgeving, en dus geen traditioneel azc. Daarbij vinden we het belangrijk dat bewoners van de opvanglocatie snel en gemakkelijk kunnen meedoen in hun nieuwe omgeving.

Nieuwe opvanglocatie ten westen van Harinxmapark
Nadat Harinxmaland in Sneek als zoekgebied voor een nieuwe opvanglocatie voor vluchtelingen was geselecteerd, is stedenbouwkundig bureau Defacto aan de slag gegaan met een analyse van het gebied om te komen tot een advies. Daarbij is gekeken naar toekomstige ontsluitingen, bereikbaarheid, aansluiting bij voorzieningen en andere factoren. De uitkomst betrof twee mogelijke locaties. Eén locatie direct ten westen van het Harinxmapark en de andere locatie aan de oostzijde van het uitvaartcentrum.

Deze locaties hebben we na de zomer voorgelegd aan inwoners. Tijdens de informatieavond in september op sportcomplex Schuttersveld werd input gegeven op de voorgestelde locaties. Pluspunten, aandachtspunten en zorgen kwamen allemaal voorbij. "Logisch", vindt wethouder Michel Rietman. "Zo'n ontwikkeling maakt natuurlijk wat los bij omwonenden en er moet ruimte zijn om zorgen en aandachtspunten met elkaar te bespreken. We willen dit proces echt zo zorgvuldig mogelijk laten verlopen."

Aandachtspunten voor nieuwe locatie
Alle input en afwegingen leidden tot een duidelijke voorkeur voor de optie ten westen van het Harinxmapark. De locatie nabij het uitvaartcentrum mag dan ruimtelijk gezien worden als kansrijke locatie, inwoners lieten weten dat zij een opvanglocatie daar niet zien zitten. Zo zou

een opvang op deze locatie voor spanning kunnen zorgen bij bezoekers van het uitvaartcentrum en is men bezorgd over de ervaren rust op deze locatie. Bovendien noemen inwoners de nabijheid van het uitvaartcentrum ook een nadeel voor de bewoners van de opvanglocatie zelf.

Over de gekozen locatie bij het Harinxmapark werden ook zorgen geuit, met name over de toekomstige loop- en fietsroutes richting het centrum. De zorgen over deze loop- en fietsroutes nemen we mee in de uitwerking van de plannen en toetsen dit vervolgens bij inwoners. Met alle inbreng willen we het plan nu graag verder ontwikkelen. De gemeenteraad moet daarvoor wel eerst een besluit nemen over de locatie.

Vervolg
De gemeenteraad neemt op 23 november een besluit over de nieuwe opvanglocatie. Dinsdag 7 november wordt dit in de commissie Doarp, Stêd en Omkriten besproken. Dan is er ook de mogelijkheid voor inwoners om in te spreken. Inwoners kunnen zich hiervoor aanmelden via www.sudwestfryslan.nl/onderwerp/gemeenteraad

Na de gemeenteraadsvergadering wordt het proces opgestart om invulling te geven aan het gebied. Dan buigen we ons over vragen als: Hoe komen de woningen eruit te zien? Hoe wordt de openbare ruimte ingericht? En hoe wordt het gebied aangesloten op bestaande paden en wegen? Hierbij zal ook ruimte zijn voor inbreng vanuit de omgeving.

Meer informatie vind je op www.sudwestfryslan.nl/opvangharinxmaland

Even voorstellen... leer de raadsleden kennen

Weet jij wie er in de gemeenteraad van Súdwest-Fryslân zitten? Iedere maand stellen twee raadsleden zich voor.

GEARTSJE HORJUS-VOS (CHRISTENUNIE)
Sneek

Wat inspireert je om politiek actief te zijn?
Vanuit mijn positief christelijke levensovertuiging neem ik mijn verantwoordelijkheid om dienstbaar te zijn aan de 'mianskip'. Op een constructieve manier proberen wij mee te denken en te participeren in de behoeftes van de burgers.

Waarom heb je juist voor deze partij gekozen?
Deze partij hoort bij mijn persoonlijke overtuiging.

Wat doe je in het dagelijks leven?
Docent Nederlands in het Voortgezet onderwijs.

Als je één ding zou mogen veranderen in de gemeente, wat zou dat zijn en waarom?
Als ik in Sneek in onder andere Sperkhem fiets, maar ook bij de spoorwegovergang op de Bolswarderweg stoort het mij enorm hoe slecht de straten en trottoirs zijn. Door het opnieuw te bestraten voorkom je valpartijen en ongelukken.

Wat is je favoriete plek in de gemeente?
Het Sneekermear met prachtige vergezichten, zeilwedstrijden, gezelligheid, activiteiten en toch ook nog de rust.

JOS DE BOER (CDA)
Boalsert

Wat ynspirearret dy om polityk aktyf te wêzen?
It wurk fan in kristendemokraat sil noait klear wêze, want yn Mattheüs 25 stiet skreaun: Hongerigen te iten jaan, toarstigen te drinken jaan, frjemdlingen hûsfestje, neakten klaaie, siken en finzenen besykje. Ek yn de 21^e iuw is dit noch altyd aktueel, der is dus wurk oan de winkel!

Wêrom hasto foar dizze partij keazen?
It CDA wurdt somtiden as âldsinnich besjoen, mar se is net tsjin groei en (technologyske) foarútgong, as it mar nea ten koste giet fan minsken, de maatskippij of it milieu. Dat betsjut goed rintmasterskip. Rintmasterskip stiet foar behâld, mar is folle mear as dat! Net allinne it behâld fan hoe 't it wie, mar krekt ek mei it each rjochte op de takomst! En dat yn gearwurking mei oaren. Wat goed is moat goed bliuwe mar de wrâld feroaret en wy moatte dêrop ynspylje. Dêrom set ik my yn foar in bettere wrâld foar ús sels, ús bern en de generaasjes dy 't nei harren komme.

Asto ien ding feroarje mochtest yn de gemeente, wat soe dat wêze?
Minder burokrasy en mear de minsklike maat, der giet sa folle tiid ferlern oan burokrasy. It wurdt wolris tige dreech makke foar ús as ynwenners.

Wat is dyn favorite plak yn de gemeente?
(Mei de motor lâns) De Iselmarkust, mei prachtige bosken en moaie kliffen mei betsjutting en histoarje.

Contact

Ga naar sudwestfryslan.nl/onderwerp/gemeenteraad voor de volledige interviews. Daar vind je alle raadsleden en hoe je contact met hen kunt opnemen. Ook is er informatie over de vergaderingen en hoe je kunt inspreken. Wil je eens een kijkje achter de schermen nemen bij de raad? Geef je dan op voor Gast van de Raad.

GERWIN OVER ZIJN WERK ALS VOORMAN OPENBAAR GROEN EN TREKKERPOOL

Van de natuur je werk maken

Dat de plantenperkjes, sportvelden, bomen én boomspiegels er zo mooi bij liggen in de gemeente Súdwest-Fryslân, is niet vanzelfsprekend. Ruim twintig bevlogen natuurliefhebbers van de gemeentelijke locatie in Heeg dragen dagelijks zorg voor het groen waar we als inwoners een lach van op onze gezichten krijgen. En niet alleen brengt het een lach op het gezicht van inwoners, maar ook van Voorman Openbaar Groen en de Trekkerpool: Gerwin. "Er is veel expertise in het team, waardoor we alle vertrouwen krijgen om beplantingsplannen zelf te maken en uit te voeren. Natuurlijk precies op maat, zodat we de natuur optimaal ondersteunen."

In 2018 begon Gerwin als hovenier bij de gemeente Súdwest-Fryslân, na een aantal jaren gewerkt te hebben in dezelfde functie bij andere organisaties. Zijn functie als hovenier bij de gemeente was echter maar van korte duur. "Na één maand kwam er een vacature open als voorman. Tuurlijk is het spannend om na één maand al te solliciteren naar een andere functie, maar ik wilde me graag ontwikkelen. De teammanager zei ook: 'Ik zie jouw ambitie, dat vind ik mooi. Gewoon solliciteren'. Ik kreeg de functie," vertelt Gerwin met een trotse grijns.

Vroeger wilde Gerwin namelijk boswachter worden. "Ik was van kleins af aan altijd al te vinden in tintjes. Toen ik ouder werd was die liefde voor de natuur niet

Vanuit die rol keek Gerwin ineens vanuit een ander perspectief naar zijn team. Gerwin: "Ik heb twintig jongens in twee teams, maar niemand's 'kop' staat ooit verkeerd. Ze komen hier om te rammen. Werken voor de centen. Er zit zoveel daadkracht in het team én veel ambitie. Iedereen ziet waar nog veel te winnen is en ziet waar we het voor doen. Dat maakt ons werk zo leuk."

Van A tot Z

De werkdag van Gerwin ziet er dus nu anders uit dan toen hij hovenier was. "Wel beginnen we altijd gezamenlijk de werkdag met een kop koffie. De jongens weten dan al wat er voor ze op de planning staat die dag, dat heb ik ze via de app al laten weten. Dan gaan ze de deur uit, terwijl ik wat

organisatorische klussen oppak." Maar het is niet zo dat Gerwin helemaal niet meer naar buiten gaat. Gelukkig niet, want dat is wat hem zo dicht bij het hart staat.

Verder wilde Gerwin namelijk boswachter worden. "Ik was van kleins af aan altijd al te vinden in tintjes. Toen ik ouder werd was die liefde voor de natuur niet

verdwenen; geld was voor mijn toekomstige carrière niet leidend, maar juist het buiten kunnen zijn. Ik heb uiteindelijk wel aan het boswachterswerk gesnuffeld, maar het bleek niet zo uitdagend."

Die uitdaging vond Gerwin dus wel in het hovenierswerk. Dat heeft ook veel te maken met de houding van Gemeente Súdwest-Fryslân binnen dit thema. "Onze teammanager is echt geweldig. Hij is de motor van de groenploeg en vertrouwt echt op ieders kunnen. Daardoor mogen we in tegenstelling tot andere werkgevers zelf voorstellen doen voor bijvoorbeeld plantvakken. Wat denken wij dat het beste is voor het plantvak langs de weg, rekening houdend met de afvang van CO2? Welke kleurrijke planten kiezen we voor de plantvakken bij de entree van een stad of dorp? En welke planten zetten we in de wijk, rekening houdend met het toekomstige onderhoudsschema? Dat maakt het werk zo dynamisch."

Persoonlijk contact

Gerwin geeft aan dat de vrijheid ongekend is, zolang je laat zien dat je wilt en kunt. "Maar iedereen moet het eerst ervaren voor ze voorstellen kunnen doen. Eerst opbouwen en bijvoorbeeld een opleiding doen waarmee ze kunnen klimmen op

de ladder. Heeft een collega een voorstel voorbereid voor de inrichting van groen? Dan bespreken we dat in teamverband. Er zijn immers onderhoudsjongens die na aanplant in het onderhoud moeten voorzien en daar dus graag ook hun zegje in willen doen."

Goed doordachte groenplannen leiden uiteindelijk ook naar geïnteresseerde, vriendelijke inwoners, die dan ook graag een praatje maken met de hoveniers. "Als de jongens bezig zijn krijgen ze vaak genoeg een bezoekje van een geïnteresseerde voorbijganger. Dan vertellen we natuurlijk graag wat we aan het doen zijn én waarom we dat doen. Een mooie manier om de burgers op een laagdrempelige manier te betrekken bij de inrichting van de openbare ruimte."

Onbeschrijfelijk

Na afloop van het gesprek met Gerwin volgt een rondleiding over de locatie in Heeg. Trots laat hij zien met welke enorme machines dagelijks ontzettend veel werk verzet wordt. Machines zijn mooi, maar het zijn de collega's die het werk van Gerwin dagelijks zo'n plezier maken. "De gezelligheid en verbondenheid van de collega's, de werksfeer, dát is wat me echt trots maakt. Het is bijna onbeschrijfelijk!"

Volg ons op!

‘IK VOELDE MIJ BIJ SWF TICTHBY SERIEUS GENOMEN’

Een luisterend oor kan al een groot verschil maken

‘Het telefoontje’ gaf de doorslag voor Annika om langs te komen bij SWF Tichtby. Ze had al meerdere keren advertenties voorbij zien komen in de krant, maar toch was ze nog niet overtuigd. Jarenlang runt ze haar eigen onderneming, ze is gewend om zelf haar dingen te regelen. ‘Maar de meneer aan de telefoon zei, ga ervoor ‘baat het niet dan schaadt het niet’ en toen dacht ik, waarom ook niet!’

‘Er is geluisterd naar mijn verhaal’

Het warme ontvangst en het luisterende oor heeft Annika een andere kant laten zien van de overheid. ‘Ik voelde mij bij SWF Tichtby serieus genomen en er is geluisterd naar mijn verhaal. Samen hebben we gekeken naar de mogelijkheden en wat ik daarvoor moet aanleveren. Het idee is prettig dat je bij vragen bij iemand terecht kan. Er is geen drempel om weer contact te zoeken, om even een appje te sturen of te bellen’. Annika geeft aan dat ze heel positief is over haar ervaring met SWF Tichtby. ‘Ik ben altijd een beetje huiverig geweest naar de overheid, dit door mijn uitkering en alle regels die er bij komen kijken. De overheid maakt het inwoners vaak lastig met verschillende regelingen en alle uitzonderingen die daar dan weer bij horen. Er is altijd een angst of om geld terug te moeten betalen’.

Van hulpverlener nu zelf zoekende

Annika heeft jarenlang als hulpverlener gewerkt. ‘Ik heb al jaren een eigen onderneming als coach. De alternatieve therapieën trokken mijn interesse en daarin heb ik mensen echt kunnen helpen.’ En niet alleen in haar werk helpt Annika graag andere

mensen. ‘Ik heb ook heel veel vrijwilligerswerk gedaan, en dat doe ik nog steeds. Ik ben ook bij een andere gemeente in Nederland actief geweest als gemeenteraadslid. Allemaal met de reden: andere mensen helpen.’ Op dit moment is het voor Annika door mentale gezondheid lastig om te werken en heeft ze naast haar eigen onderneming ook een uitkering. ‘Ik ben blij dat we dit in Nederland hebben, maar er zitten ook veel regels aan verbonden.’

‘Voor jezelf zorgen betekent ook hulp vragen’

Annika weet als geen ander hoe lastig het is om hulp te vragen. ‘Dankzij het telefoontje ben ik langsgeslagen bij SWF Tichtby. Ik weet als geen ander hoe lastig het is om hulp te vragen, maar ik ben positief’. Op de vraag of Annika ook advies wil geven aan andere inwoners die moeite hebben om rond te komen antwoordt ze: ‘Goed voor jezelf zorgen betekent ook hulp vragen. Gemeente Súdwest-Fryslân heeft goedwillende medewerkers die willen helpen. En er zijn heel veel verschillende geldpotjes, waarvan ik niet eens wist dat ze bestonden. Je hoeft het niet alleen te doen!’

Kom langs bij SWF Tichtby

Heb jij een laag inkomen? Wij helpen je graag! Of je nu ouder, ondernemer of met pensioen bent. Wij kunnen jou helpen! Wist jij dat er bij de gemeente verschillende geldpotjes zijn om jou te ondersteunen? Misschien kun je wel een vergoeding krijgen voor internet, een ID-kaart of sport- en zwemlessen.

Binnenkort bij jou in de buurt:

IJlst - de Útherne
30-10 van 13.30 tot 16.00 uur
31-10 van 9.30 tot 16.00 uur

Bolsward – de Tiid
31-10 van 9.00 tot 16.00 uur

Woudsend – de Driuwpolle
01-11 van 9.30 tot 16.00 uur

Scharnegoutum – MFA Swettehûs
02-11 van 9.30 tot 16.00 uur

Sneek – Plak
06-11 van 13.00 tot 16.00 uur

Bolsward – de Tiid
07-11 van 9.00 tot 16.00 uur

Sneek – de Spil
08-11 van 9.30 tot 16.00 uur

Sneek – Schuttersheuvell
09-11 van 9.30 tot 16.00 uur

Ysbrechtum – It Nije Formidden
13-11 van 13.30 tot 16.00 uur

Bolsward – de Tiid
14-11 van 9.00 tot 16.00 uur

Meer informatie?

Wil je meer informatie over SWF Tichtby en weten op welke locaties wij aanwezig zijn? Scan dan de QR-code of kijk op onze website

DINSDAG 28 NOVEMBER 2023 WORDT DE WINNAAR BEKEND GEMAAKT

De drie meest innovatieve bedrijven van Súdwest-Fryslân

De drie finalisten van de Ondernemersprijs Súdwest-Fryslân zijn bekend: het zijn EFKO Beton in Uitwellingerga, Altis BV in Wiuwert en Groencentrum Witmarsum. Deze drie bedrijven strijden met elkaar om de begeerde titel ‘Beste bedrijf van Súdwest-Fryslân 2023’.

Op dinsdagavond 28 november wordt in Theater Sneek de winnaar bekend gemaakt. De zaal gaat open om 19.30 uur en het programma begint om 20.00 uur. Ondernemers uit SWF zijn van harte welkom om dit event bij te wonen. Vanaf 21.30 uur tot 23.00 uur is er onder het genot van een hapje en drankje alle gelegenheid om na te praten.

De jury van links naar rechts: Petra Boorsma, Josien Andringa, Dennis Carton, Wytze Rijke en Rein Brandsma.

FOTO: GROOTSNEEK

EFKO Beton Uitwellingerga

Ralf en Ruud Riemersma zijn twee slimme en enthousiaste broers die de scepter zwaaien over EFKO Beton. Het bedrijf maakt betonconstructies voor onder andere de wegen- en waterbouw. Ze zijn zeer gedreven en denken bewust anders. Dat maakt hen zo bijzonder. Ze hebben veel kennis van zaken en dus ook de technische kennis. Dit maakt dat ze goed zijn in het precisiewerk waar ze zich in onderscheiden, denk aan damwanden en wegdelen die precies moeten passen. Je kunt wel zeggen dat ze berekenend zijn en niet zomaar wat doen. Alles wat ze doen, doen ze daarbij ook gezamenlijk met het hechte team van medewerkers. Ze hebben een duidelijke focus en zijn heel bewust bezig met duurzame ontwikkelingsdoelen. Zowel op duurzaamheid, circulariteit als ook op de inclusieve arbeidsmarkt en de omgeving om hen heen.

FOTO: ALTIS.NL

Altis BV Wiuwert

Altis staat onder leiding van Edward van Dijk, een enthousiaste en vooruitstrevende persoon met oog voor de toekomst. Dit maakt het bedrijf Altis bijzonder in zijn soort. Het bedrijf levert maatwerk en produceert hoogwaardige panelen en elementen voor bureaus, tafels, kasten en interieurbouw. Samen met zijn team aan mensen licht de focus op vooruitstrevendheid en halen ze alles er uit wat er binnen de grenzen mogelijk is.

Daarnaast zijn ze een goede partner van het onderwijs. Altis werkt met studenten aan onderzoeken om vervolgens vernieuwing te realiseren. Ze hebben

duidelijk de focus op de duurzaamheidsdoelen en zijn hier ook al langere tijd mee bezig. Van deze toekomstgerichtheid plukken ze nu al de vruchten.

FOTO: WWW.GROCENTRUMWITMARSUM.NL

Groencentrum Witmarsum Witmarsum

Johanke en Sander Terpstra stromen over van enthousiasme. Ze hebben veel ideeën en je waant je in een soort oase van groen. Veelzijdige ideeën die vooral gericht zijn op duurzaamheid en circulariteit bij henzelf, maar

ook bij de klant. Het is een detailhandelsbedrijf dat sfeer levert voor binnen en buiten, maar stimuleert ook particulieren en bedrijven om zich in te zetten voor de natuur en de leefomgeving. Het bedrijf is uniek in zijn soort en trekt veel mensen aan uit de wijde omgeving voor een dagje uit naar Witmarsum. De focus ligt vooral niet op één actie, maar op een veelzijdigheid aan initiatieven. Bij een bezoek aan het bedrijf voel je de energie die het bedrijf en de mensen uitstralen. Ze geven je het gevoel dat ze de hele wereld aan kunnen. Hier moet je eens zijn geweest!

**ONDERNEMING
VAN HET JAAR**
Súdwest-Fryslân 2023

Nog één kans

Elke finalist krijgt nog één keer de kans om de jury ervan te overtuigen dat zij het beste bedrijf van Súdwest-Fryslân 2023 zijn. Hiervoor kregen de bedrijven een pitchtraining aangeboden. Ook wordt er een professionele promotievideo van elke finalist gemaakt. Vorige keer werd Brandsma Digitaal Meten uit Bolsward als winnaar uitgeroepen van de Verkiezing Onderneming van het jaar Súdwest-Fryslân 2021.

Ondernemersprijs Súdwest-Fryslân is een initiatief van de Ondernemersfederatie en de gemeente Súdwest-Fryslân en wordt mede mogelijk gemaakt door ABN AMRO en YING media.

Dit interview is gehouden met een inwoner van Gemeente Súdwest-Fryslân. In overleg hebben we een andere voornaam gebruikt. Wij willen deze inwoner bedanken voor haar openheid.

Habtamu de Hoop is 25 jaar, werd geboren in Addis Abeba, de hoofdstad van Ethiopië, en daar in een café te vondeling gelegd. Werd met veel geluk opgenomen in een weeshuis en geadopteerd door Emke en Tineke de Hoop. Zodoende groeide Habtamu op als boerenzoon op de ‘pleats’ van de familie De Hoop in Wommels. Enkele jaren geleden werd hij het jongste raadslid van de gemeente Súdwest-Fryslân en sinds ruim twee jaar zit hij als parlementariër voor de PvdA in de Tweede Kamer. Met de komende vervroegde verkiezingen voor de Tweede Kamer (22 november) in zicht, spreken we met deze jonge, gedreven politicus over zijn denkbeelden, zijn wapenfeiten en zijn motivatie om in de landelijke politiek te willen functioneren. En over Wommels, Sneek en Fryslân, natuurlijk.

Hij kreeg in het weeshuis in Addis Abeba de naam Habtamu mee; een naam die daar net zo alledaags is als Jan, Kees of Willem in Nederland. Maar wel een naam met een bijzondere betekenis, namelijk ‘Rijk van Leven’. En Habtamu de Hoop, opgegroeid in Fryslân, is volop bezig om daar inhoud aan te geven. Habtamu aan het woord....

GECHARMEERD VAN TELEVISIE

“In Wommels had ik een heerlijke jeugd. Alles kon en mocht. De gebruikelijk kwajongensstreken maakten daar deel van uit, net als sporten: kaatsen en voetballen met een hechte groep leeftijdsgenootjes; begonnen in de ‘F-jes’ en anno 2023 voor tachtig procent nog steeds intact in het eerste van SDS uit Easterein. Ik heb wel wat sportieve uitjes gemaakt naar Heerenveen, Cambuur en ONS, maar SDS was ‘thuishomen’, dus daar speel ik nog steeds. En uiteraard drinken we daar af en toe een biertje op.

Na de havo op de RSG in Sneek ben ik journalistiek gaan studeren aan Hogeschool Windesheim in Zwolle. Ik was gecharmeerd van televisie, meer dan van de schrijvende pers, omdat in mijn optiek tv dynamischer is dan het schrijven van artikelen. De kans om dat te ervaren kreeg ik toen ik op school een bekende Nederlander mocht interviewen: Taco Rietveld, oud-presentator van het Jeugdjournaal. Die gaf mij het advies om daarin door te gaan en te solliciteren naar een vacature bij het programma ‘Het Klokhuis’ een educatief jeugdprogramma. Niet geschoten is altijd mis, dus ik schreef een sollicitatiebrief. Om een lang verhaal kort te maken: ik werd in 2017 na een screen-test uit 1400 kandidaten gekozen tot toekomstig Klokhuis-presentator, waarmee tevens, na drie maanden al, mijn studie journalistiek ten einde kwam.”

TWEDE KAMERLID HABTAMU DE HOOP

“Als je niet kunt slapen omdat je de rekeningen niet kunt betalen, komt er van dromen weinig terecht”

‘NIET OMHEEN LULLEN’

“In diezelfde periode werd ik door de PvdA afdeling Súdwest-Fryslân gevraagd om mij verkiesbaar te stellen voor de gemeenteraad van SWF.” Waarom PvdA? “Ik vind dat iedereen de mogelijkheid moet hebben om zijn droom waar te maken, of het nu gaat om de beste timmerman of de beste advocaat te worden, dat maakt niet uit. Maar als je ‘s nacht niet kunt slapen omdat je de rekeningen niet kunt betalen, dan komt er van dromen weinig terecht. Ik vind dat de visie van de PvdA over solidariteit en omdenken het beste aansluit bij mijn denkbeelden.”

HABTAMU HEEFT HET VERMOGEN OM EEN GECOMPLICEERDE SITUATIE IN KIPSIMPELE TERMEN UIT TE LEGGEN. WAAR KOMT DAT VERMOGEN VANDAAN?

Habtamu: “Dat heb ik mijzelf eigenlijk aangeleerd. Als Klokhuis-presentator behandel je een heel breed spectrum aan onderwerpen, variërend van het maken van een broodje papao tot het uitleggen van een complex probleem dat op dat moment in de Tweede Kamer speelt. Dat moet je aan kinderen uit kunnen leggen in begrijpelijke taal. Daar heb ik nu als Tweede Kamerlid veel profijt van. Ik draai niet om de hete brei heen en vertel in laagdrempelige taal hoe ik over dingen denk. Zo was ik vorige week te gast bij een debat van leerlingen van Firda, de nieuwe naam van de fusieschool Friese Poort-Friesland College, met als onderwerp stikstof. Allemaal boerenzonen, overtuigde BBB-aanhangers, terwijl de PvdA gekozen heeft voor reductie van stikstof, ook bij de landbouw. Duidelijk dus dat het een ‘stevig’ gesprek werd. Achteraf hoorde ik van de leerlingen dat ze het weliswaar niet met mij eens waren, maar dat ik er in ieder geval ‘niet omheen lulde’.”

DE SCHELLEN VIELEN MIJ VAN DE OGEN

Hoe kwam hij eigenlijk in de politiek terecht? Habtamu: “Dat was te danken aan de reis die ik in 2019 met mijn ouders en broertje maakte naar Ethiopië. Ik dacht toen vaak na over mijn toekomst. Wilde ik mijn persoonlijke geluk najaagen als televisiepresentator of wilde ik mijn capaciteiten inzetten om ook anderen helpen? Toen ik een bezoek bracht aan het weeshuis dat mij had opgenomen en mij realiseerde hoeveel geluk ik had gehad, vielen de schellen mij van de ogen.

In de politiek kon ik dingen voor elkaar krijgen. Zo zijn de betaalbare woningen op de plaats van het voormalige Bogerman College in Wommels er gekomen omdat ik daarvoor heb gepleit in de gemeenteraad. Zo zijn er meer dingen geweest waar mijn inbreng - mede - het verschil heeft gemaakt. Dat geeft voldoening, omdat je een bijdrage levert aan de instandhouding van de leefbaarheid van een dorp en het aantrekkelijk blijft voor mensen om in het dorp te blijven wonen. Daardoor blijven ook de voetbal- en de kaatsvereniging bestaan, houden dorpen een kleine supermarkt, draait de dorpskroeg met rendement, enzovoorts. Ik koos dus voor de politiek en ging bestuurskunde studeren aan de Thorbecke Academie in Leeuwarden.”

VANUIT DE GEMEENTERAAD IN DE TWEEDE KAMER

“Ja, dat ging veel sneller dan ik had gedacht. Ik werd gepolst door de scoutingscommissie van de PvdA hoe ik over de landelijke politiek dacht. Daarnaast waren er verschillende beken- de Sneker PvdA'ers die mijn naam, dat weet ik zeker, her en der al eens hadden laten vallen. Wat volgde was een uitgebreid sollicitatietraject. Ze nemen die procedure heel serieus; daar kom je niet zomaar tussen. Blijkbaar verliep dat goed want ik kwam in 2021 op de negende plaats van de kieslijst en op het randje voor de PvdA in de Kamer.

Naast het fractiewerk, van dinsdag tot en met donderdag, besteed ik veel aandacht aan werkbezoeken en gesprekken met jongeren over onderwerpen als vrijheid, democratie, durven en kunnen dromen en waarom stemmen belangrijk is. Op zaterdag is het tijd om het hoofd leeg te maken, een lekkere pot te voetballen en daarna een biertje te drinken met de maten. En op zondag heb ik de eredivisie op de achtergrond en lees ik alle stukken door voor de komende week. Ik vind het een fantastische baan

waarin je weliswaar vol aan de bak moet, maar dat hoort erbij; dat weet je als je eraan begint.”

TWEDE BELANGRIJKE VRIENDENGROEPEN

Habtamu de Hoop staat in het leven, zoals de betekenis van zijn naam is: rijk van leven. “Ik heb kansen gekregen, mogen dromen. Ik heb een leuke vriendin, leef in een prachtige provincie. Kortom, ik heb geen reden tot klagen. Ik heb veel vrienden, waaronder twee bijzondere groepen. Dat is ten eerste de voetbalploeg, de jongens met wie ik ben opgegroeid en waarover ik al eerder sprak. Daarnaast heb ik uit mijn RSG-periode een paar hele goede vrienden overgehouden. Inmiddels verspreid over heel Nederland, maar bij elke verjaardag zijn we van de partij, net als bij lief of leed. En daarnaast maken we met zijn allen jaarlijks een stedentrip. En dat moet je koesteren.”

SOCIAL MEDIA - VLOEK OF ZEGEN?

“De ‘socials’ zijn bedacht om met elkaar in contact te komen, de solidariteit te vergroten, de gemeenschapszin, het omdenken. Maar dat is door een gebrek aan regulering uit de hand gelopen en wordt in veel gevallen door extreme groeperingen misbruikt om juist het tegenovergestelde te bereiken. Aan de andere kant zijn de socials een uitkomst voor inwoners van landen waar onderdrukking en censuur meer regel dan uitzondering zijn. Voor mij dus een zegen ondanks alle negatieve randverschijnselen.”

MENSEN TWIJFELEN EN WORDEN DAARDOOR BEHOUDEND

“Ik geloof dat mensen in principe heel tolerant zijn maar dat ze tegelijkertijd twijfelen aan de manier waarop dingen worden aangepakt. Ze zijn het er over eens dat de klimaatverandering moet worden aangepakt; ze vinden het goed dat we de vele Oekraïners in ons midden hebben opgenomen en dat ontheemde vluchtelingen worden opgevangen. Maar ze zijn het vertrouwen kwijt in de overheid. Dat is volgens mij voor een belangrijk deel te wijten aan de politiek van de afgelopen tien jaar, waarbij vooral de sterksten profiteerden van het gevoerde beleid. Ik vind dat mensen moeten kunnen dromen en dat de politiek de randvoorwaarden moet creëren om ze de kans te geven om die dromen waar te maken. Dat kan door politieke keuzes. Daarmee wordt een aanzet gegeven tot herstel van vertrouwen in de overheid.”

SPANNENDE VERKIEZINGEN

“Nederlanders zijn het niet over veel dingen met elkaar eens, maar wel over de aankomende verkiezingen; die worden heel spannend. Niet in de laatste plaats omdat vrijwel alle jongeren alleen maar de kabinetten Rutte hebben meegemaakt. Daardoor zitten we op een aantal gebieden ‘in de shit’. Omdat problemen niet daadkrachtig werden aangepakt, werden gewegguid en gebagatelliseerd. Er komt nu ruimte voor een nieuwe vorm van politiek bedrijven. Waarbij het gaat om visie: welke kant moeten we op met dit land? Ik maak deel uit van een partij die bereid is om ook onderwerpen die minder populair zijn aan te pakken, die keuzes durft te maken. En dat sluit naadloos aan bij mij als persoon.”

JOUKE SPOELSTRA VAN HET CDA

“Foar Fryslân in de Tweede Kamer”

Op woensdag 22 november 2023 zijn de vervroegde verkiezingen voor de Tweede Kamer. De 34-jarige Jouke Spoelstra uit Drogeham staat op nummer 11 op de lijst van de christendemocraten. Jouke schuift graag aan om te praten wat hem beweegt om mee te doen aan deze verkiezingen.

“Ik hou van Fryslân en het Fries eigene. Ik zou heel graag meer van onze cultuur en manier van leven terug zien in het beleid in Den Haag”, zegt Jouke Spoelstra. “Daarin gaat het wat mij betreft om ‘minder ik’ en ‘meer wij’. Toen het CDA aankondigde met nieuw elan de verjongde en meer regionale lijst samen te stellen brandden mijn vingers en klom ik in de pen.”

WAAROM DE SLOGAN ‘FOAR FRYSLÂN’?

“Het CDA is een brede volkspartij in alle haarvaten van de samenwerking met een sterke verankering in de provincie en het platteland. En dat geldt zeker voor Fryslân waar van oudsher een sterke politieke betrokkenheid bestaat met het CDA-gedachtegoed. Vanuit het landelijk partijbureau is het programma ‘Voor heel Nederland’ gelanceerd met meer aandacht voor de regio's en haar behoeften. Dat is allemaal leuk en aardig, maar het is pas effectief wanneer de regio's dan ook goed vertegenwoordigd zijn in Den Haag. De slogan ‘Foar Fryslân’ op mijn posters is een statement om mijn inbreng vooraf kleur te geven.

De uitdagingen zijn er voor héél Fryslân. De problemen in Noardeast zijn net zo aanwezig als in Súdwest. Als het gaat om woningbouw, openbaar vervoer, ziekenhuiszorg en noem ze maar op, dan zijn dat onderwerpen die geen typisch Haags rendementsdenken nodig heeft, maar vragen om regionaal maatwerk met maatschappelijk rendement. Dat maatwerk wil ik aansturen, foar Fryslân. Voor een blijvend leefbaar platteland moeten we aan de bak; het komt niet vanzelf.”

WAT DRIJFT JOU OM IN HET HAAGSE MOERAS TE GAAN WERKEN?

“Een moeras wil ik het niet noemen maar spannend is het wel. En ik weet dat het CDA een prachtig team heeft klaarstaan om samen het verschil te gaan maken. De energie die ik merk bij andere

kandidaten is boven verwachting, dus laat die verkiezingen maar komen. Natuurlijk is er een groot verschil tussen mijn woonplaats Drogeham en Den Haag maar als het mij lukt om de Friese nuchterheid te bewaren en te laten schijnen in Den Haag, dan wordt de wereld vast een stukje mooier.”

KUN JE HET EEN BEETJE VINDEN MET HENRI BONTENBAL?

“Ik moest Henri natuurlijk nog leren kennen toen ik mijn sollicitatiebrief schreef. Tijdens de

selectiedagen ontstaat er contact met andere kandidaten en zo ook met Henri. Het klikte direct.. Het kostte geen enkele moeite om Henri bereid te vinden om naar Fryslân te komen voor een werkbezoek en het opnemen van mijn persoonlijke campagne filmpjes. Dat is wel anders geweest met zijn voorgangers, zo is mij verteld.

Henri is een geïnteresseerde lijsttrekker met een groot hart voor sociale gerechtigheid en solidariteit. Daar spreekt hij mij ook echt mee aan en dat maakt de campagne nu ook al erg dynamisch.

Hij leert ook snel want al tijdens het maken van de filmpjes in Drogeham groette Henri willekeurig mensen op straat. ‘Daar word ik ook vrolijk van’, zei Henri toen ik hem er op aansprak.”

WAT DRIJFT JOU PERSOONLIJK?

“Mijn favoriete – politieke - kernwaarden zijn gespreide verantwoordelijkheid en solidariteit. De ‘mienskip’, zoals wij die in Fryslân kennen is de ultieme mix van die twee kernwaarden. Hier ontmoeten theorie en praktijk elkaar en dat wil ik graag terug zien in de Haagse kaasstolp; dat het om mensen gaat. Een samenleving is namelijk geen contract tussen de burger en de overheid, maar een appèl op de gemeenschapszin. Die gemeenschapszin heb ik van huis uit meegekregen en die herken ik in mijn geboortedorp Drogeham. Ik wil die rijkdom heel graag kunnen doorgeven aan mijn dochter.”

JIJ STAAT OP NUMMER 11, GAAT DAT LUKKEN?

“Ik zou gek zijn als ik nee zou zeggen, maar we moeten er wel voor knokken. Dat veel kiezers vreemd zijn van het CDA, snap ik. Het waren jaren met intern gedoe, een coalitie waar we eigenlijk niet in hadden moeten gaan zitten, stikstofgezwabber, leiderschap zonder leiderschap en ‘functies elders’. Daardoor zijn niet alleen kiezers weggelopen maar ook zeer gewaardeerde Kamerleden en bestuurders. De vraag is dan of het in de ‘nieuwe’ partijen beter zal gaan dan in het origineel, het CDA. Ik wil er in ieder geval juist nu honderd procent voor gaan om het CDA te laten zien zoals het bedoeld is en dan kan óók de uitslag wel eens heel verrassend zijn. Ik hoop dat vertrouwen te krijgen van de kiezers in Fryslân.”

CLAUDIA KOK-DE BOER
VAN SAA VERZEKERINGEN

Van stagiaire tot directeur

“Niemand houdt van verzekeringen”, zegt Claudia Kok-de Boer, vestigingsdirecteur van SAA Friesland aan de Lange Veemarktstraat in Sneek. “Een veel gehoorde uitspraak is: ‘Ik betaal jaarlijks een hoop geld, maar wat krijg ik er voor?’ Totdat de vlam in de pan slaat en je hele keuken vernieuwd moet worden, of iemand schade aan je auto veroorzaakt, of je kamervloer onder water staat door een gesprongen leiding en kromtrekt bij het opdrogen. Want dan komen wij in beeld en proberen de schade op te lossen en de slachtoffers te ontzorgen.”

Claudia Kok-de Boer (42) is bijna 25 jaar geleden als stagiaire begonnen bij Ten Cate Verzekeringen, waar Jacques ten Cate zijn vader Coos (overleden in 2020) inmiddels had opgevolgd als directeur. Claudia volgde de opleiding directiesecretaresse/managementassistent aan mbo-opleidingsinstituut Friese Poort in Sneek. Na haar tweede stage bij het verzekeringskantoor kreeg ze gelijk een vaste baan aangeboden.

BAAS OVER COLLEGA'S
WAAR JE EERDER MEE
SAMENWERKTE

Claudia: “Ik begon op de afdeling polisverwerking en na circa zeven jaar, het kantoor had inmiddels een flinke groei doorgemaakt, vroeg Jacques mij om de leiding over het kantoor op mij te nemen. Daar heb ik best een aantal nachties over moeten slapen, voordat ik die baan accepteerde. Aan de ene kant had ik er best zin in, omdat ik gewoon een gezonde ambitie heb om hoger op te komen in een organisatie, maar aan de andere kant word je wel in een keer baas over de collega's met wie je al jaren hebt samengewerkt. Dat vond ik best wel eng. Maar deze kans was te mooi om te laten lopen, dus heb ik het aanbod geaccepteerd.

Die overgang vond ik best wel lastig, want je moet nu plotseling aan collega's, die bovendien jou de kneepjes van het vak hebben geleerd, gaan vertellen wat je van ze verwacht. De eerste tijd vond ik dat moeilijk, alhoewel het best mogelijk is dat ik daar méér een ‘dingetje’ van maakte dan mijn collega's. Als je graag iets wilt en je werkt er keihard voor, dan merk je ook dat het je wordt gegund en dat ze geen moeite met je nieuwe status hebben.”

GERUISLOZE OVERGANG
NAAR SAA

“Toen Jacques in 2014 de samenwerking met SAA Verzekeringen aanging, werd het personeel inclusief de functie-indeling overgenomen. Zo werd ik vestigingsdirecteur van SAA Ten Cate en mag ik volgend jaar mijn 25-jarige jubileum in het verzekeringsvak vieren. Groot voordeel van de overgang naar SAA is dat we onze klanten volledig kunnen ontzorgen en maatwerkoplossingen kunnen bieden op elk gebied, zoals verzekeringen, hypotheeken, pensioen en financiële zekerheden. Bovendien beschik je door de transparante manier van samenwerken binnen SAA in een keer over een schat aan expertise, zodat het al heel erg raar moet lopen als wij een vraag hierover niet kunnen beantwoorden.

De diversiteit van mijn vak, daar geniet ik van. Het ene moment moet je een recht-toe-recht-aan schade aan een auto afhandelen, het volgende moment belt er iemand die een mooi pand wil verzekeren en graag advies wil, of iemand die wil

weten wat het nieuwe pensioenstelsel voor hem of haar gaat betekenen. En tussen de bedrijven door heb je je managementtaken, de cijfers in de gaten houden, personeelsmanagement. Maar het ontzorgen staat bij ons met stip op één en dankzij het brede dienstenpakket van SAA kan dat op vrijwel elk gebied. Dat ontzorgen maakt dit vak voor mij leuk.”

DE WEG HELEMAAL KWIJT

“Zo kwam ik een aantal jaren geleden bij een klant terecht die een aantal bv's had en graag wilde dat ik langskwam om hem te helpen. Op het moment dat ik daar binnenstapte zag ik meteen waar het probleem lag. Het was in één woord een enorme administratieve chaos. Die man was ten aanzien van zijn administratie de weg helemaal kwijt. In eerste instantie zakte mij de moed even in de schoenen. ‘Wat doe ik hier?’, was mijn eerste gedachte. Maar vervolgens ben ik er ingedoken. De kofferbak van mijn auto puidde uit. En met bloed, zweet en tranen heb ik zijn hele administratie op orde gebracht. Nu kom ik daar nog maar een keer per jaar langs; de ene keer drinken we een kop koffie en zijn we met een half uur klaar; een andere keer heeft hij een pand of een paar bv's ge- of verkocht en moet er wat meer worden geregeld.”

GEPOKT EN GEMAZELD

“Wij zijn gepokt en gemazeld in verzekeringen”, besluit Claudia. “We hebben onze eigen hypotheekafdeling en kunnen, wanneer er sprake is van zeer specialistisch maatwerk, een beroep doen op de specialisten van het hoofdkantoor, zodat we het hele pakket aan financiële dienstverlening desgewenst onder één dak kunnen samenbrengen.”

“Ontzorgen maakt dit vak voor mij leuk”

Samenwerkende Assurantie Adviseurs

SAA staat voor Samenwerkende Assurantie Adviseurs. Deze organisatie is een onafhankelijk assurantiëtussenpersoon, opgericht in 1982, en inmiddels een toonaangevende speler op de assurantiemarkt. SAA is eigenaar van veertien kantoren, verspreid door heel Nederland. Het hoofdkantoor staat in Rotterdam. Dankzij de vele samenwerkingsverbanden behoort SAA tot de top 5 van onafhankelijke assurantieondernemingen in Nederland.

Ten Cate Verzekeringen werd in 2014 onderdeel van SAA. In 2020 werd ook GROS Financiële Partners onderdeel van SAA als SAA Gros te Makkum. Op 1 oktober 2021 zijn de kantoren in Sneek en Makkum samengevoegd en was SAA Friesland een feit. Op 1 december komt daar nog een kantoor bij.

#FACETOFACE GAUKE BOOTSMA

fotografie JELLY MELLEMA FOTOGRAFIE

tekst EELKE LOK

HINDELOOPEN EN SCHAATSEN IN ÉÉN MUSEUM

Gauke Bootsma is een man met gevoel voor het stadje Hindeloopen en voor schaatsen. Hoofdzaken in zijn 85-jarig leven. Beide zaken zijn gelukkig ook door iedereen te bewonderen in het Eerste Friese Schaatsmuseum aan de Kleine Weide in Hindeloopen. Dat museum bestaat officieel veertig jaar, maar is eigenlijk al veel ouder. Het staat vol met schaatsen, foto's van schaatsers en Hindelooper schilderwerk. Van uit de 17e eeuw tot aan wat ze gisteren zelf schilderden.

Gauke Bootsma laat het trots allemaal even zien. Neemt ons dan mee naar zijn woning. Half spottend heeft hij al gezegd, dat hij, Hindelooper bij uitstek, nu in de nieuwbouw woont. Hij schaamde zich er bijna voor. Begrijpelijk voor iemand die zo intens houdt van het 'oude' historische Hindeloopen en er altijd middenin woonde.

HYLPER KLOMPEN IN TOKIO

En toch wil hij nu nooit meer uit dat huis vandaan. Bootsma woont namelijk vlak naast de oude helling van akenbouwer Blom. En kijkt vanuit zijn 'kantoor' op de bovenverdieping uit over de dijk naar het IJsselmeer. Daar ziet hij de kitesurfers, maar zijn gedachten dwalen af naar de schaatsers die daar de Elfstedenkou trotseerden. Of naar dames die er in Hindelooper klederdracht pronkten achter de belside-trekkende Fryske hynders.

Op tafel in het kantoor staat een rijtje van zo'n twintig klompen. Die heeft zoon Pieter er neergezet. Gauke moet ze weer opschilderen; hij is van oudsher schilder van het aloude Hindelooper schilderwerk. Dat is handel; er gaan duizenden beschilderde klompen de deur uit. Vooral naar het buitenland. "Sjochtst al sa'n Japannerke dêr op dy grutte Hylper klompen troch Tokio rinnen?"

MAPPEN VOL KRANTENKNIPSELS

Naast de klompen is het kantoor gevuld met allemaal mappen. In die mappen zit alles wat Gauke Bootsma heeft beleefd of wat hem interesseert. Dat zo'n druk bezet mens zijn hele leven (en nog altijd) stukjes uit kranten knipt en op datum inplakt! Wat gebeurt daar straks mee? Hij trekt z'n schouders op. "It moat mar nei it museum. Jim sjournalisten kin hjir alles yn fine oer reedriden, de iisklub, de fuotbalklub, ja wat al net?" En Gauke Bootsma was natuurlijk overal bestuurslid van.

ZEEZIEK OP HET IJSSSELMEER

Het Eerste Friese Schaatsmuseum in Hindeloopen werd op 28 april 1983 geopend door Jeen van den Berg, de winnaar van de Elfstedentocht van 1954. Het Schaatsmuseum

bestaat nu veertig jaar. Maar de historie ervan begint evenwel al veel eerder. Het is allemaal ontstaan uit de handel en wandel van visserszoon Gauke Bootsma.

Want Gauke ging niet met heit het IJsselmeer op. "Ik waard altyd daliks seesiik, it woe net." Hij groeide wél op met het IJsselmeer. De familie Bootsma woonde in het Slûshûs. Broer Sipke is de laatste visserman van Hindeloopen. Gauke ging aan het werk bij een in 1894 opgericht bedrijf in de Hindelooper schilderkunst, Roosje. Die Hindelooper schilderkunst is op zichzelf overigens al veel ouder; komt uit de 17e eeuw. Overgewaaid uit Scandinavië en/of Rusland.

MELKBUSSEN

Op de bovenverdieping van het schaatsmuseum is een indrukwekkende collectie te zien van hele oude schilderstukken. Gauke is een kenner van de verschillende schilders en stijlen. Weet ook alles van de betekenis van de kleuren van de bloemen, die veelal als onderwerp voor het Hindelooper schilderwerk dienen. Hij kan dat ook allemaal laten zien.

Het Museum Hindeloopen zou het vast allemaal wel heel graag willen hebben. Gauke Bootsma houdt het zelf. Hij heeft het immers ook bijeen gespaard. Mensen die dat museumdeelte bezoeken, kopen beneden – in de museumwinkel - de producten die Bootsma en zoon Pieter met een Hindelooper schilderhand opfleurdien. Het is geschilderd met een sterke hand. "Op in moartiid stienen hjir santich molkbussen... Skilderje!"

FRYSKE REDENS

Gauke Bootsma was ook een sportman. Hij deed atletiek; vertelt welke lopen hij allemaal won en hoe gezellig die wedstrijden waren. Hij voetbalde in Hindeloopen, maar toen de club daar verdween ging hij naar Oeverzwaluwen in Koudum en QVC in Stavoren. "En doe bin ik wer werom gien nei Hylpen, wat wer yn de kompetysje siet en doe bin we noch hiel faak kampioen wurden." De bonkige snelle voetballer schaatste ook. Als hij het heeft over die kortebaansrace die hij

in Warga reed tegen kaatser Tamme Velstra toen hij zestien was, blinken de tranen in z'n ogen. Hij schaatste op Fryske redens.

CAFÉ SPOORZICHT IN KOUDUM

Gauke Bootsma is ondernemer. Hij noemt het zelf handelaar. "Sjoch, ik ha gjin ferstân fan jild, mar at ik wat moais sjoch, baarnt it my yn de bûse." Vroeger moest hij daardoor dus wel eens geld lenen van mem. "En dy hie ek net safolle." Het was pas opgelost toen Gauke trouwde, want daarna regelde z'n vrouw Gretha de financiën.

Gauke was intussen zelfstandig. Had samen met Gretha een antiekwinkelje. Verkocht daar Fries aardewerk en tegeltjes. Hij schilderde zelf, bouwde een eigen huis; kwam uiteindelijk terecht in het grote pand aan de Kleine Weide. Gretha kwam van café Spoorzicht in Koudum. "Ja, dat ha ik doe ek noch kocht", zegt Gauke nu. Haar vader vroeg een bedrag wat al aan de lage kant was, waarna Gretha's moeder zei: "Nee, dat is fierstentefolle, de helte, hear." Als eerbetoon hangen er in café Spoorzicht nog altijd de tegeltableaus, die Gauke daar indertijd ophing.

Op de zolder van café Spoorzicht in Koudum lag ook het begin van het schaatsmuseum. De christelijke ijsclub, Knobbe, genoemd naar veenbaas Harmen Knobbe van Kolderwolde die vanaf 1838 een van de kanjers op de kortebaan in Fryslân was, was gestopt en de spullen van die ijsclub lagen er nog. Voor Gauke de aanleiding om die dingen aan iedereen te laten zien. Reden? "Ach, ik fûn it moai." Meer komt er niet uit.

PUBLIEK

Natuurlijk niet. Want Gauke ging ermee aan het werk. Voor je het wist lagen er stapels schaatsen in alle vormen en uit alle jaren tussen de geschilderde kastjes en melkbussen. Alle oude schaatsfabrieken uit Fryslân leven bij hem nog. Alle, werkelijk alle schaatsen die ooit gemaakt zijn, kunnen er bewonderd worden. Maar ja, enkel maar schaatsen kijken trekt geen publiek, daar is meer voor nodig. Natuurlijk bekijkt het

publiek ook tegelijk het schilderwerk, maar: "Doe frege my ien at se ek in bakje kofje krije koenen. No, se ha tee hân, want ik wist net hoe't ik kofjesette most", zegt Gauke. De bezoekers vroegen catering. Handel.

Om publiek te blijven trekken, begon Gauke meer attributen te zoeken, zoals die van de ijsclub Knobbe. Ook van individuele schaatsers. En omdat je ermee aan het werk bent, gaat het toeval een rol spelen. "Der wiene hjir ynienen gemeentelju mei in weintsje fol rjochtingbuorden fan it iis. Dy soenen se opbaarne. No, doe wienen dy buorden foar my fansels." Ze geven in het museum nog steeds de richting aan. Richting de Elfstedentocht.

ELFSTEDENTOCHT

Gauke Bootsma begreep meteen dat die Elfstedentocht de meeste uitstraling heeft. Daar wilde hij alles van verzamelen. Gauke dacht soms: 'Dat moat ik ha!', en alleen al omdat hij het dacht zeiden de schaatsers of anderen dan: "Och, nim mar mei." En zo staat het museum vol met prijzen, pakken, schaatsen, linten, foto's, krantenstukjes en wat al niet. Als je die kapotte schaats van Evert van Benthem uit 1985 kunt laten zien, til je je museum op.

De laatste Elfstedentocht is al 26 jaar geleden gehouden, maar de verzameling wordt nog steeds uitgebreid. Zo kwam kortgeleden de hele prijzenkast van Coen de Koning binnen. Die was Elfstedenwinnaar in 1912 en 1917, maar ook op de langebaan een gelouterd schaatser. En als je in een schaatsmuseum de schaatsen van koningin Wilhelmina of die van toen nog prins Willem-Alexander (die in 1986 deelnam aan de Elfstedentocht onder de naam W.A. van Buren) kunt laten zien, betekent dat wel wat.

UITBREIDEN

Het is mooi, zegt Gauke Bootstra, dat door de vele reünies van Elfstedentochten of kortebaanschaatsers die worden georganiseerd, er veel schaatsers komen. Ook in de 'Vrienden van het museum' zitten veel veel schaatsers. Ze komen allemaal graag en regelmatig in het museum en dan zeggen ze: "Ik heb ook nog wel wat op zolder liggen." Dus moet Gauke nu zeggen: "We sille wer útwreizje moatte." Wat in de loop van die veertig jaar herhaaldelijk gebeurd is. Het kopje thee werd tot een uitgebreid snert- en pannenkoekterras gebouwd.

Gauke zegt nog 'we', maar hij en Gretha hebben het museum intussen overgedaan aan hun kinderen Pieter en Grietje. Ze zijn zielsblij dat die het wilden overnemen. Maar het blijft tóch hún museum en elke keer als ze er komen zijn ze benieuwd hoeveel fietsen er staan. Daar hoeven ze zich overigens geen zorgen over te maken, want er komen zo'n twintigduizend bezoekers per jaar naar het Eerste Friese Schaatsmuseum. Daar komen veel musea niet aan toe.

De Hindelooper schilderkunst en de historie van het schaatsen in één museum. De werklust en investeringen van Gauke Bootsma maakten het museum ijersterk. En dan wordt hij dan toch wat emotioneel: "it is in stik fan ús libben."

De Súdwest Academie helpt je met je volgende stap als ondernemer

De Súdwest Academie is een initiatief van de Vereniging Ondernemend Sneek met als doel om ondernemers, managers en sales te faciliteren in haar ontwikkeling. Met het onderwerp duurzaamheid als rode draad hoopt Ondernemend Sneek te kunnen benadrukken dat blijven ontwikkelen van groot belang is bij het versterken van ondernemingen. Het doel: met zijn allen het economisch klimaat in Súdwest-Fryslân versterken.

Ex-deelnemers van de cursus 'Ondernemen met Impact', zoals Afke Kuindersma, Erez Lasker en Rigt Numan, zijn positief over het toepassen van de opgedane kennis in de praktijk. Dus denk je, na het lezen van hun ervaringen: 'Die cursus 'Ondernemen met Impact' is ook echt iets voor mij', weet dan: de Súdwest Academie helpt je met je volgende stap als ondernemer.

Afke Kuindersma van Straal- en Coatingbedrijf Hooghiemstra: "Ik ben destijds aan de opleiding begonnen omdat ik erg benieuwd was naar wat dat mij zou gaan brengen en wat het voor ons bedrijf zou gaan betekenen. Van tevoren dacht ik dat ik wist wat verduurzamen in zou houden, maar ik denk dat veel bedrijven niet weten wat hen te wachten staat. Niet alleen is het belangrijk om meer te weten te komen over verduurzamen, maar ook over met wat voor snelheid dit

AFKE KUINDERSMA:
"Van tevoren dacht ik dat ik wist wat verduurzamen in zou houden, maar ik denk dat veel bedrijven niet weten wat hen te wachten staat"

plaatsvindt. Door alle verschillende sprekers die in de cursus aan het woord komen, krijg je hier inzichten in en wordt het duidelijk waarop

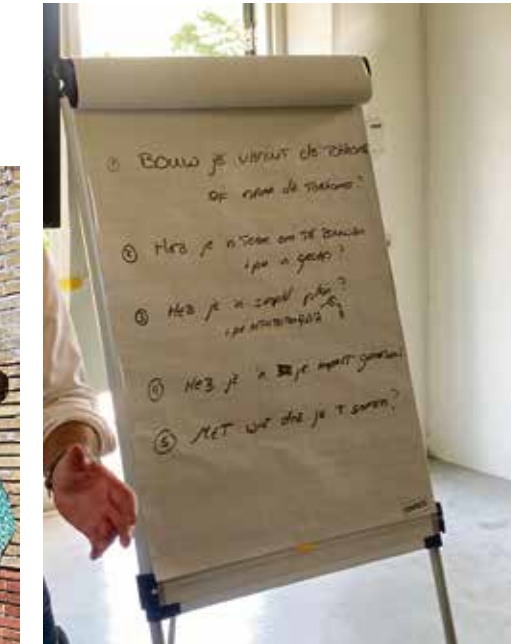

je je kan voorbereiden. Ook is het erg interessant dat de medecursisten vanuit hun eigen perspectief vertellen; daar kan je veel van leren. Iedereen heeft een ander type bedrijf; toch is het leerzaam om te weten hoe zij het benaderen en aanpakken.

Daarnaast leer je elkaar op zo'n manier kennen dat als er een keer wat is, je weet dat je ze kan benaderen en dat je hulp durft te vragen op het moment dat ze er meer kennis van hebben. Over anderhalf jaar komen we nog een keer terug om terug te blikken op de laatste cursusdag: waar staan we over achttien maanden? Hebben we dit weten te realiseren? Wat voor impact hebben we doorgevoerd in ons bedrijf en hoe hebben we dit gedaan? Je kan klein beginnen. In eerste instantie heb ik deelgenomen vanuit mijn bestuursfunctie binnen de Vereniging Ondernemend Sneek. Daarnaast staat duurzaamheid binnen onze Hamilton Bright organisatie uiteraard ook hoog op de agenda en hebben we inmiddels een verduurzamingsstrategie ontwikkeld waar we naar handelen.

Erez Lasker van Markt23: "Zo'n cursus is erg leuk om met andere ondernemers te volgen, want dan kan je van elkaar leren. Het onderwerp duurzaamheid zette me aan het denken en ik vind het interessant om te kijken hoe ik de informatie in mijn bedrijf kan gebruiken. Direct kunnen we geen grote veranderingen doorvoeren, omdat we al bezig zijn met aanpassingen, maar ergens zit de stof in mijn hoofd en ik verwacht daar in de toekomst wat mee te kunnen doen.

Het volgen van de cursus is erg leerzaam en ik heb veel mensen leren kennen. Uiteindelijk moet je zelf wat doen met de dingen die je leert, maar lokale kennis met elkaar delen is een van de sterke punten van het samenkomen. De cursus gaat heel erg over het milieu en de gedachte hierachter is dat als je erin investeert, dit gunstig is voor de toekomst. En dat als je het niet doet, bedrijven steeds minder met je samen willen werken.

EREZ LASKER:
"Lokale kennis met elkaar delen is een van de sterke punten van het samenkomen"

Je wordt nooit dommer van het volgen van een cursus. Je kan natuurlijk de hele dag werken, maar je kan ook uit je comfortzone stappen en iets nieuws proberen. Dat is altijd goed om te doen."

Rigt Numan van Hamilton Bright: "In eerste instantie heb ik deelgenomen vanuit mijn bestuursfunctie binnen de Vereniging Ondernemend Sneek. Daarnaast staat duurzaamheid binnen onze Hamilton Bright organisatie uiteraard ook hoog op de agenda en hebben we inmiddels een verduurzamingsstrategie ontwikkeld waar we naar handelen.

De agenda van de academie was bijzonder divers. Doordat theorie en concrete praktijkvoorbeelden mede door de ervaren RuG-docenten goed werden afgewisseld, konden bepaalde initiatieven snel worden doorgevoerd in de eigen organisatie.

Voordelen van een lokale cursus

Het voordeel van een lokale cursus of opleiding is dat:

- het bijdraagt aan je lokale netwerk, waardoor je elkaar in de toekomst ook weer makkelijker weet te vinden.
- je wellicht ook op andere fronten gaat samenwerken.
- je weinig reistijd hebt.
- je lokale kennis met elkaar kan delen.
- de kwaliteit gewaarborgd is door samen te werken met professionele docenten en experts in een bepaald vakgebied.

Daarnaast is het inspirerend meer inzicht te krijgen in de aanpak en bijbehorende bedrijfsstrategieën van andere lokale ondernemingen. Ik heb deze cursus dan ook als zeer interessant ervaren.

Wij als Hamilton Bright, en grootste field-marketingbureau van de Benelux, hebben

onze verantwoordelijkheid te nemen en ons te focussen op een verantwoorde consumptie en productie. Naast dat je vanuit je eigen bedrijf wil bijdragen aan een betere wereld kun je dit nog beter samen doen. Door je bewust te zijn van de ketenaansprakelijkheid die je hebt, ontstaan mooie samenwerkingen waarmee je gezamenlijk grotere impact kunt maken. Het was voor ons dan ook van grote toegevoegde waarde, samen met Hoekstra, één van onze leveranciers, hieraan deel te nemen.

Door de Súdwest Academie is onze samenwerking makkelijker te intensiveren. Het creëren van allianties met strategische partners, gericht op een grotere missie, stelt ons met onze initiatieven in staat om grotere veranderingen teweeg te brengen. Doordat we onze doelen en acties hebben gedeeld, hebben we van elkaar geleerd. En als je van elkaar weet welke bijdrage je de komende jaren wilt leveren, kun je beter met elkaar meedenken, waardoor visies binnen eigen bedrijven worden aangescherpt en samenwerkingen nog beter verlopen.

RIGT NUMAN:
"Het mooie van deze academie is dat alle deelnemers willen bijdragen aan een betere wereld"

De deelnemers gaan zeker nog een keer om tafel om de voortgang met elkaar te delen. Het mooie van deze academie is dat alle deelnemers willen bijdragen aan een betere wereld. Niet alleen omdat het moet, maar ook omdat het echt vanuit het hart komt. Iedereen is dan ook bereid bepaalde keuzes, die hieraan bijdragen, te maken. Dat is fantastisch. Op naar een betere en mooiere wereld... Samen."

De cursussen van de Súdwest Academie

De Súdwest Academie van de Vereniging Ondernemend Sneek, de VOS, is opgezet in samenwerking met Kenneth Smit trainingen (Albert Jan van Houten) en Human Affairs (Mark Stam). De eerste trainingsprogramma's, 'Leidinggeven met Impact' en 'Ondernemen met Impact', die begin 2022 zijn opgezet, waren succesvol; de deelnemers waren unaniem enthousiast. Begin 2024 gaan er weer drie nieuwe programma's van start:

- **IMPACT IN B2B-SALES:** gericht op en voor ondernemers, ZZP'ers of salesmedewerkers die in de business-to-business markt opereren en die hun markt en klantenportefeuille willen uitbreiden.
- **LEIDINGGEVEN MET IMPACT:** je collega's en medewerkers inspireren, motiveren op een wijze die aansluit bij de huidige ontwikkelingen en generatie.
- **ONDERNEMING MET IMPACT:** het vormgeven van een lange termijnvisie voor jouw organisatie met als focuspunten impact en duurzaam ondernemen.

Belangstelling, meer informatie of inschrijven? Scan de QR-code.

SLOEPROEICLUB
DE IJSSELMEERMINNEN IS AL
TWEË JAAR ONVERSLAANBAAR

“Winnen is heerlijk en verveelt nooit”

Ze winnen inmiddels al twee jaar lang alle sloeproeiwedstrijden waaraan ze meedoen en zijn daardoor uitgegroeid tot ‘s lands beste vrouwenteam. De IJsselmeerminnen uit Makkum schrijven geschiedenis. Behaalde het roeiteam eerder incidentele successen, nu is er al sinds oktober 2021 sprake van een ware suprematie. “Winnen is heerlijk en verveelt nooit”, roepen de roeisters in koor.

Plezier na de winst in de Amsterdamse grachtenrace.

“Er zit écht een team in de sloep, dat voor elkaar door het vuur gaat”

Het is een gure woensdagavond in Makkum, als om half negen een groep vrouwen hun stamkroeg, café Romano, binnendruppelt. Het zijn de vrouwen van de plaatselijke sloeproevereniging De IJsselmeerminnen, en ze hebben in het donker een training op het IJsselmeer gehad, onder leiding van hun vaste stuurman Hendrikes Adema.

“LEKKER MET ELKAAR SPORTEN IN DE BUITENLUCHT”

De Makkumer roeiclub, in oktober 2013 opgericht, telt momenteel dertien recreatieve roeiers, die twee keer per week onder leiding van Adema trainen op het IJsselmeer. Daarnaast worden jaarlijks, van april tot het eerste weekend van november, minimaal vijftien wedstrijden geroeid op diverse locaties in Nederland. Meestal in de sloep ‘Pulp Fiction’, maar ook wordt soms gekozen voor de iets kleinere ‘Lyts Frisia’, een oude sloep die Hendrikes Adema eigenhandig renoveerde tot wedstrijdboot.

De vereniging omschrijft zichzelf als: “een groep enthousiaste vrouwen die leuker met elkaar sporten in de buitenlucht. Mooie bijkomstigheid is dat we toch fanatiek genoeg zijn om hele leuke prestaties neer te zetten in de competitie en op zichzelf staande wedstrijden.” Dat kun je een understatement noemen. De IJsselmeerminnen hebben sinds oktober 2021 namelijk geen wedstrijd meer verloren.

“Het is in deze sport vooral belangrijk om mentaal sterk te zijn en diep te durven gaan”

Zo schreven ze in mei van dit jaar voor de vierde maal dé roeiklassieker van het jaar, de 33 kilometer lange Harlingen-Terschelling Race op hun naam. Eerder gebeurde dat in 2016, 2018 en 2019. Eind september werd alwéér het Nederlands Kampioenschap in Zwartsluis behaald; na 2015 en 2022 hun derde nationale titel. Ook klassiekers zoals de Amsterdamse Grachtenrace, de Slag om de Zaan, Harlinger kampioenschap, Slag om Makkum

en de Vuurtorenrace Urk werden dit jaar opnieuw aan de erelijst toegevoegd.

DE TEAMLEDEN

Huidig clubvoorzitter en roeister Wytske Posthuma woont in IJlst. Voorheen volleybalde ze; later koos ze voor het sloeproeien en sinds vijf jaar maakt ze deel uit van De IJsselmeerminnen. “Ik vind vooral de wedstrijden in de eigen regio leuk, want dan staan er veel familieleden en

BOVEN: Een biertje op de winst van de HT race. LINKS: Coach Hendrikes geeft aanwijzingen tijdens de wedstrijd.

vrienden langs de kant en dat geeft een enorme kick”, zegt ze. Haar stadsgenote Nicoline Wielens deed voorheen aan vechtsport, maar roeit inmiddels alweer vier jaar met plezier voor Makkum. Tessa Bouma komt uit Franeker en heeft bijna haar zevende seizoen bij De IJsselmeerminnen erop zitten: Tessa: “Eerder roeide ik bij een ander team, maar het mocht van mij wel wat fanatieker. Vandaar de overstap naar Makkum, waar ik mij helemaal thuis voel.”

Ook de Makkumse Vullie Oostenveld is aan haar zevende seizoen bezig. De Bolswardse Dynke Kleefstra is sinds februari teamlid. “Ik ben al van jongs af aan een enthousiaste watersporter. Het is nu voor het eerst dat ik aan een teamsport doe en dat bevalt me prima”, glimlacht Dynke. Net als Dynke is ook Tjitske Tolsma uit

Tzum sinds februari lid. “In de eerste weken zat ik er na de trainingen soms flink doorheen en vroeg ik me weleens af, waarom ik ooit aan deze sport ben begonnen”, zegt ze, “maar inmiddels geniet ik enorm van het roeien en de teamgeest!”

Angelique Altena en Djoke Postma, beiden uit Bolsward, roeien respectievelijk tien en negen jaar bij De IJsselmeerminnen. “In het verleden voetbalde we allebei”, vertelt Djoke. “Achteraf vraag ik mezelf af waarom ik me destijds moe voelde na een wedstrijd, want sloeproeien is fysiek veel intensiever.” Sanne Strijker kwam twee jaar geleden bij de roeiclub. “Ik was net in Makkum komen wonen en het leek me een goed idee om via een plaatselijke sportvereniging wat mensen te leren kennen. Mijn keuze viel op sloeproeien. Ik vind het een mooie, verslavende sport”, glimlacht Sanne.

Zwaantje Bijl (Workum), Idske Zijlstra (Bolsward), Rixt Blanksma (Makkum), en Sarah van der Vis (Hindeloopen) completeren het vrouwenteam, maar zijn niet aanwezig op deze avond.

HET LAATSTE WOORD

Wie er wel is, is de man in het vrouwen-team, stuurman en technisch directeur Hendrikes Adema. Adema komt uit It Heidskip en staat sinds 2013 aan het roer. “Voorheen heb ik jarenlang zelf geroeid”, vertelt hij. Als stuurman van De IJsselmeerminnen voelt Hendrikes zich als een vis in

het water. Daarnaast bepaalt hij voor iedere wedstrijd welke acht van de dertien roeiers in de sloep komen te zitten en maakt hij vóór en tijdens de races ook - in overleg met de vrouwen - de tactische keuzes. “We stellen voor ieder seizoen een roulatiesysteem op, zodat ieder lid voldoende races kan roeien. Aan de allerbelangrijkste wedstrijd van het seizoen, de Harlingen-Terschelling Race, willen graag al onze roeiers meedoen en dan moet ik altijd enkele vrouwen teleurstellen. Zo heb ik in alles het laatste woord.”

OPOFFERING VOOR HET TEAM

Wat is het geheim achter de lange zegereekes van De IJsselmeerminnen? Tessa Bouma: “Er zit écht een team in de sloep, dat voor elkaar door het vuur gaat en ook buiten de boot goed met elkaar omgaat. De gezellige nazit is daarin ook belangrijk”,

meent Tessa. Hendrikes Adema knikt. “Die goede onderlinge klik is in feite nog belangrijker dan het feit of iemand goed kan roeien. De opoffering voor het team is groot. We hebben een mooie mix van jonge talenten en wat oudere, geroutineerde roeiers. De leeftijden schommelen tussen de 25 en 54 jaar”, zegt hij. “Een andere belangrijke succesfactor is dat we tien maanden per jaar fanatiek trainen. Weer of geen weer, twee avonden per week gaan we altijd het IJsselmeer op. Er is altijd wel een reden te bedenken om een training te schrappen en dat komt regelmatig voor bij andere teams, is mijn ervaring, maar wij verzaken nooit.”

KORTER, MAAR INTENSIEVER

Angelique Altena: “In januari beginnen we altijd aan het nieuwe seizoen. Wij trainen korter maar intensiever dan onze concurrenten, die vooral de nadruk op duur

leggen en lange afstanden maken. Djoke Postma vult aan: “Wij doen standaard één avond duurtraining van anderhalf uur, maar op de andere avond doen we drie kwartier lang korte sprints. Door deze interval hebben we het ritme van onze roeislagen in wedstrijden kunnen intensiveren.” Hendrikes Adema haakt hierop in: “Daarnaast hebben we ook de lengte van de slagen veranderd en onze roeiriemen heb ik eigenhandig langer gemaakt van 383 naar 405 centimeter. De bankjes waar de roeiers op zitten, hebben we meer naar binnen gezet. Ook rouleren we aan boord regelmatig met posities. Zo proberen we onszelf telkens op verschillende onderdelen te verbeteren.”

BLAREN

De roeiers zeggen vrijwel nooit blessures te hebben. Alleen ná een intensieve wedstrijd wél vaak blaren op de handen en de kont. Djoke stelt dat veel mensen ten onrechte denken dat roeien een fysiek zware sport is. “Maar eigenlijk valt dat best wel mee, als je eenmaal aan de inspanning bent gewend.” Tjitske Tolsma knikt. “Het is in deze sport vooral belangrijk om mentaal sterk te zijn en diep te durven gaan. Je moet je als het ware door je eigen inzinkingen en gezeik heen bijten en bent soms met jezelf in gevecht om een dip te boven te komen en door te blijven gaan.” De andere vrouwen knikken. “We beoefenen een prachtige sport die ons zowel in als buiten de boot veel plezier brengt.”

Trainen op het IJsselmeer

UITNODIGING

Inloopbijeenkomst ontwerp bestemmingsplan en beeldregieplan Bolsward-Oost

Betaalbare woningen voor alle doelgroepen, met aandacht voor duurzaamheid én in een groene omgeving. In het totale woningbouwplan in Bolsward-Oost is ruimte voor 200 woningen, verdeeld onder sociale huur- en koopwoningen, betaalbare woningen en woningen voor de vrije sector.

Inloopbijeenkomst

Op 15 november van 16.00 uur tot 19.00 uur organiseren we een inloopbijeenkomst in De Tiid in Bolsward waar je het ontwerp bestemmingsplan en het beeldregieplan van Bolsward-Oost kunt bekijken. Iedereen kan vrij naar binnen lopen om de plannen te bekijken en vragen te stellen.

DATUM: 15 NOVEMBER 2023

TIJD: 16.00 - 19.00 UUR

LOCATIE: DE TIID (JONGEMA STRAAT 2), BOLSWARD

Het ontwerp bestemmingsplan en beeldregieplan is ook te bekijken op de website www.ruimtelijkeplannen.nl. Dat kan van 27 oktober t/m 7 december. Je kunt het ontwerp in die periode ook inzien bij het gemeenteloket in Bolsward en Sneek. Maak daarvoor eerst een afspraak met de heer B. de Jong van Team Ruimtelijke Ontwikkeling en Economische Zaken, via telefoonnummer 14 0515.

Reageren

Kun je niet bij de inloopbijeenkomst aanwezig zijn, maar wil je wel reageren? Stuur dan een mail naar projectmanager de heer T. Cuperus via wonen@sudwestfryslan.nl.

Het is nog niet mogelijk om je in te schrijven voor een woning.

**ONTDEK BOLSWARD,
HET HART VAN DE ELFSTEDEN**

NOVEMBER

9& 10 **IT BOALSERT MYSTEARJE**
MUSICAL | TAALGRAPPEN | BROEREKERK **TIP!**

12 **BACK IN TIME**
MUZIEK | GROENE WEIDE | BANDS

18 **SINTERKLAAS INTOCHT**
SINTERKLAAS INTOCHT | PIETEN | KRUISWATER

19 **BRUCETIME**
ZEVEN MUZIKANTEN | HET LEVEN VAN BRUCE

24 **JEROENS CLAN – KORTE METTEN**
MUZIKALE CABARET | JAREN NEGENTIG | BOOG

25 **PAARD VAN SINTERKLAAS**
BINNENSTAD | VRIJDAG EN ZATERDAG | PIETEN

25 **THE SOUND UNDERCOVER**
TRIBUTE-ACT | THE SOUND | JOY DIVISION

26 **WINTERMARKT**
BRUISENDE SFEER | KRAAMPJES | BROEREKERK

BATTLE OF THE BANDS
Deze maand de finale van de talentenjacht
Battle of the Bands in Ons Gebouw

Kijk voor lezingen,
workshops, films en
meer op onze site

FILMHUIS
BOOG-BOLSWARD.NL

Patiënten aan het woord (3)

Zuurstoftherapie bij Antonius Hypercare

Zuurstof in hoge dosering zorgt onder andere voor wondgenezing en voor bestrijding van chronische infecties. Om deze dosering zuurstof toe te dienen is een hyperbare kamer nodig. Patiënten gaan in deze kamer zitten, waarna de druk wordt verhoogd naar 2,4 bar. Na het bereiken van die druk zet de patiënt een masker op om 100% zuurstof te ademen. Door de verhoogde druk wordt er veel zuurstof opgelost in het bloedplasma en door de bloedsomloop naar de niet-genezende wond of infectie vervoerd. Patiënten aan het woord over deze therapie bij Antonius Hypercare.

Zuurstoftherapie bij bestralingsschade aan de borst

Marianne van der Kamp (75) kreeg in 2013 een oproep voor borstkankerscreening, waarbij borstkanker werd ontdekt. Ze onderging het pittige traject van operatie, bestraling, chemotherapie en een reconstructie. Ondanks de uitdagingen bleef ze positief en ging ze door met haar leven, zij het in een lager tempo.

“Na een tijdje kreeg ik klachten. Ik had last van mijn schouder, mijn borst werd stugger en het bewegen van mijn arm ging moeilijk”, vertelt Marianne. Ze nam deel aan het herstel- en balansprogramma, waar ze van een mede-patiënte hoorde over zuurstoftherapie. Bij haar jaarlijkse mammapoli-controle besprak ze dit met de chirurg en werd ze doorverwezen naar Antonius Hypercare. “Het was een goed traject. De intake was bij dokter Van Hulst en het team legde nauwkeurig uit wat er ging gebeuren. Bij de eerste behandeling gaat er altijd een verpleegkundige mee, wat heel fijn is. Als er zuurstof toegediend wordt, kun je even niet praten maar dan zat iedereen te lezen of te puzzelen. Eén keer heb ik moeten aangeven dat ik oorpijn had en ben ik uit de tank gehaald. Door een verkoudheid kon ik het niet klaren.”

Marianne heeft in totaal veertig behandelingen ondergaan, maar ze merkte al binnen een week verbetering in haar borst- en armbewegingen. “Ik zag ook bij andere patiënten verbeteringen, zó fijn om te zien. Ik vind dat zuurstoftherapie nog te weinig bekendheid geniet en dat is ook de reden waarom ik mijn verhaal wil delen. En het is extra fijn dat als onverwachte bijvangst ook mijn neuropathie in mijn voeten en benen is verminderd!”

Meer informatie

Ons hyperbaar centrum is gevestigd in Sneek bij het Antonius ziekenhuis. Naast de reguliere behandelingen zijn wij dag en nacht beschikbaar voor spoedgevallen zoals dulkongevallen, infecties van zuurstofgevoelige bacteriën en koolmonoxide-vergiftigingen. Wilt u meer informatie? Bel dan met **0515 - 488977** of mail naar info@hypercare.nl

Joke-Afke van der Zee, oncologisch chirurg

Waardevolle aanvulling op de behandelings-opties voor borstkankerpatiënten

Joke-Afke van der Zee, oncologisch chirurg in het Antonius Ziekenhuis in Sneek, heeft zich gespecialiseerd in de behandeling van patiënten met borstkanker. Ze legt uit dat binnen haar vakgebied drie categorieën patiënten in aanmerking komen voor hyperbare zuurstoftherapie. Dit zijn patiënten die kampen met chronisch oedeem (vochtophoping) in de borst of arm aan de geopereerde zijde; patiënten die aanhoudende pijn ervaren; of degenen die last hebben van fibrose (hard littekenweefsel) na de ingreep en bestraling. Deze symptomen zijn soms zo ernstig dat ze het dagelijks leven van de patiënten verstoren.

Deze problemen kunnen zich voordoen na een operatie en/of bestraling. Van der Zee benadrukt dat de bestralingsperiode voor borstkanker steeds korter wordt, variërend van zes weken tot nu vaak slechts één week. Patiënten die uitgebreide bestraling hebben gehad, hebben een verhoogd risico op blijvende schade, waarvoor hyperbare zuurstoftherapie een oplossing kan zijn.

In de opleiding tot chirurg is er weinig aandacht besteed aan hyperbare zuurstoftherapie, volgens Van der Zee. “Doordat de tank op het terrein staat van het Antonius Ziekenhuis, ben ik in aanraking gekomen met deze behandeling.” Hoewel er tot nu toe beperkt wetenschappelijk onderzoek is verricht, zijn de resultaten bemoedigend. Van der Zee is enthousiast over de positieve

effecten die ze bij patiënten heeft waargenomen en beschouwt Antonius Hypercare als een waardevolle aanvulling op de behandelingsopties voor borstkankerpatiënten.

Meer informatie: info@hypercare.nl of via telefoonnummer 0515-488077.

#12

Habtamu de Hoop

In stim foar Fryslân.

KeukenAnders.nl
Renovatie & Reparatie

**Keuken vernieuwen
Duurzaam en verrassend!**

Ik ben uw vakman in het vervangen van keukendeurtjes, aanrechtbladen, verlichting, inbouwapparaten, keukenkraan, scharnieren, lades en nog veel meer.

Waarom kiest u voor KeukenAnders.nl?

Maatwerk

Scherpe prijs

Duurzaam

Wilt u weten wat ik voor u kan betekenen? Ik kom graag bij u langs voor een vrijblijvend advies en offerte!

Roland Abma
06 - 12 89 27 14 | info@keukenanders.nl | www.keukenanders.nl

Hét maandblad met verhalen uit de regio Bolsward en IJsselmeerkust op de bank en... online!

VOLG ONS OOK OP SOCIAL MEDIA!

f i l n y

HET ACTUELE (SPORT)NIEUWS LEES JE OP:
WWW.GROOTBOLSWARD-IJSSELMEERKUST.NL

ZORG DAT UW TUINMACHINE KLAAR IS VOOR HET NIEUWE SEIZOEN!

Maak voor 15 december een afspraak (via de website, telefonisch of per mail) en profiteer tijdelijk van **gratis haal- & brengservice**

Maak vandaag nog een afspraak op **tpsneek.nl**

Tijdelijk **15% korting** op alle Stihl & Husqvarna machines

Deze actie is geldig t/m 31 december 2023

Officiële dealer:

Onderhoud* €49,-

Onderhoud* €89,-

Onderhoud* €189,-

Kettingzaag

Reinigen	Ketting slijpen
Olie ververset	Reinigen filters
Doorsmeren	Gehele inspectie

Motormaaier

Reinigen	Vervangen olie en bougie
Slijpen en balanceren mes	Conservet maaideck
Controle v-snaren/filters	Gehele inspectie

Zitmaaier

Reinigen	Vervangen olie en bougie
Slijpen en balanceren messen	Conservet maaideck
Controle v-snaren/filters	Gehele inspectie

* genoemde bedragen zijn vanaf prijzen en exclusief onderdelen.

Antonius DigiMarkt
Kom kennismaken met onze
Digitale zorg

Op dinsdag 21 november '23 organiseren wij een DigiMarkt.

Digitale zorg geeft mensen meer regie over hun eigen gezondheid. Bij Antonius gebruiken we verschillende apps ter ondersteuning van de zorgprocessen in het ziekenhuis en de thuiszorg. Denk hierbij aan appen met uw arts, altijd op tijd medicatie innemen met behulp van de medicijndispenser, thuis je bloeddruk en hartslag meten en via een app direct doorgeven aan uw zorgverlener. En nog vele andere toepassingen.

We laten u graag kennis maken met onze digitale mogelijkheden.

Vernieuwd DigiPunt
In ons vernieuwde digipunt helpen we u graag op weg met een antwoord op al uw digitale vragen, zoals 'Hoe maak ik een afspraak op het online patiëntenportaal', 'Wat staat er in mijn Persoonlijke Gezondheidsomgeving (PGO)'.

Dinsdag 21 november 2023
10:00 uur tot 16:00 uur
Ziekenhuis van Antonius, Bolswarderbaan 1 in Sneek

Meer info:
www.mijnantonius.nl/digimarkt

zorg die meebeweegt

groot bolsward-ijsselmeerkust
BIJDRAGE VAN ANTONIUS

NUMMER 11 • 2023
GROOTBOLSWARD-IJSSELMEERKUST.NL

29

Theo werd van de ene op de andere dag borstkankerpatiënt
"Heel veel mannen weten niet dat ze dit ook kan overkomen"

Jaarlijks wordt tijdens de maand oktober wereldwijd stilgestaan bij borstkanker. Maar liefst één op de zeven vrouwen in Nederland krijgt te maken met deze ziekte. Maar wat niet veel mensen weten, is dat mannen ook slachtoffer kunnen worden van de ziekte. Borstkanker bij mannen is zeldzaam, maar zeker niet uitgesloten. In Nederland krijgen jaarlijks tussen de 130 en 160 mannen te horen dat ze borstkanker hebben. Een van de mannen is de 69-jarige Theo Woudstra uit Sneek. "Je denkt eerst: 'Dit moet een geintje zijn'"

Na veertig jaar en vier maanden werken bij de firma Lankhorst in Sneek, ging Theo Woudstra in april 2020 met welverdiend pensioen. Niet wetende dat het leven een maand later een compleet andere wending zou nemen dan hij had ingeschat. Theo bereidde zich voor op leuke tripjes. Lekker vissen met vrienden en vooral blijven doorgaan met het maken van wandelingen.

Gewichtsverlies
"Een poos voordat bij mij borstkanker werd geconstateerd, moest ik op advies van de huisarts vanwege gezondheidsredenen gewicht verliezen", blikt Theo terug. "Het lukte mij om 25 kilo kwijt te raken. Maar omdat ik zoveel afgevallen was, zag mijn bovenlichaam er anders uit dan voorheen. Op een avond zag ik dat er stipjes bloed in mijn shirt zaten en omdat ik nergens een wond op mijn lichaam kon vinden bleef het mij bezig houden. Ook 's nachts. Ik ben uit bed gegaan en heb het shirt gepakt. Toen zag ik het ineens: dit moest uit mijn tepel komen. Ik voelde aan mijn borst en terwijl ik dat deed zag ik dat er bloed uit mijn tepel kwam. Ik wist direct dat dit foute boel was en heb de volgende ochtend mijn huisarts gebeld."

Vrouwenwereld
De huisarts bevestigde zijn vermoeden: dit was niet goed. "Als man denk je niet direct aan borstkanker, maar toevallig had ik twee maanden voor deze avond een uitzending op televisie voorbij zien komen over borstkanker bij mannen. Destijds heb ik doorgeschakeld naar een ander kanaal, maar ergens in mijn geheugen heb ik de informatie dat borstkanker ook bij mannen voorkomt wel opgeslagen. De huisarts verwees mij door naar de mammopolis in het ziekenhuis van Antonius. Daar bleek na onderzoek dat er inderdaad een tumor van twee bij drie centimeter in mijn borst zat en de kanker zich ook in één van mijn lymfeklieren verspreid had." Met de diagnose kanker wist Theo direct wat er kon gaan gebeuren. Een jaar eerder was hij zijn vrouw verloren aan baarmoederhalskanker. Nu overkwam het hem.

Littekens
Ook bij Theo zijn er littekens. Zowel zichtbare als onzichtbare. "Als ik in het zwembad loop voel je de ogen wel prikken", zegt hij. "Maar ik krijg er nooit nare opmerkingen over en ik schaam me er ook niet voor. Ik heb er mijn leven door teruggekregen. De onzichtbare littekens zijn zwaarder. De meeste mensen kennen mij als de opgewekte Theo, een echt gezelschapsmens. Maar als je in je eentje thuis bent, ontom je niet aan je gedachten. Je denkt aan hoe het ook had kunnen zijn en ik vrees ook wel eens voor de toekomst. Vorig jaar is er bijvoorbeeld nierkanker geconstateerd. Het had niets te maken met de borstkanker en met het verwijderen van een nier was ik van mijn kanker af, maar je denkt wel: 'Wat is het volgende?' Dat moet je een plekje zien te geven en gelukkig kan ik hier goed over praten met Carin van de mammacare. Voor dat en alle zorg die ik hier heb mogen ontvangen de laatste jaren, ben ik Antonius ontzettend dankbaar."

Slechtere prognose
Carin de Wolff treft vaker mannen in haar spreekkamer. "Gesprekken over borstkanker en de behandelingen zijn grotendeels gelijk", vertelt de consulent. "Mannen krijgen ook een mammografie. De echo's zijn hetzelfde, een biopsie ook. Echter komt bij mannen een amputatie vaker voor, omdat ze minder borstklierweefsel hebben dan vrouwen. Daarom is een borstsparende operatie bijna nooit mogelijk." Ook is de prognose voor mannen gemiddeld slechter dan voor vrouwen, omdat mannen vaak niet weten dat ze borstkanker kunnen krijgen. Hierdoor wordt de tumor vaak in een later stadium ontdekt. "Gelukkig ben ik er op tijd bij geweest, waardoor ik geen chemokuren of bestralingen nodig heb gehad en de operatie het gewenste resultaat opgeleverd heeft", zegt Theo. "Maar ik wil iedereen op het hart drukken: controleer je gezondheid regelmatig en ga als je twijfelt direct naar je huisarts."

Meer bekendheid
Theo Woudstra vindt het belangrijk dat er meer bekendheid komt over de mogelijkheid van borstkanker bij mannen, zodat symptomen sneller herkend worden en mannen eerder melding maken van hun klachten bij de huisarts. Hoe eerder de diagnose vastgelegd wordt, des te groter de kans op genezing. "Ook al is er maar één man die ik met het delen van mijn verhaal kan helpen, dan is dat het waard geweest."

Karin Hempenius (links) en Carin de Wolff van Mammacare

Nieuwe lokalisatie-techniek bij borstsparende operaties

Sinds kort werkt zowel Antonius in Sneek als Tjongerschans in Heerenveen met een nieuwe lokalisatietechniek bij borstsparende operaties, genaamd 'Pintuition'. Dit is een nauwkeurige lokalisatietechniek die gebruik maakt van een magneetzaadje om de tumor eenvoudig op te sporen en te opereren. Het werkt heel precies en is hiermee effectiever, maar met name voor de patiënt geeft deze techniek meer comfort. Het zaadje vervangt de metalen lokalisatiedraad die voorheen werd ingebracht om de tumor te lokaliseren. Deze draad hing uit de borst en dat zorgde voor ongemak en stress bij de patiënt. In het slechtste geval kon de draad ook losraken.

Ook voor het ziekenhuis biedt Pintuition voordelen. Doordat het magneetzaadje (dat zo groot is als een rijstkorrel) langer van tevoren kan worden geplaatst, wordt er efficiënter gewerkt en dat geeft tijdsruimte op de operatiekamer. De ziekenhuizen in Sneek en Heerenveen zijn gezamenlijk opgetrokken in de keuze voor deze techniek.

Schelte de Haan

'Empatec heeft mij gered'

Schelte de Haan (46), een bijzondere man met een ongewone start in het leven. Schelte werd geboren met een waterhoofd, en zijn gezondheid was de eerste jaren van zijn leven kwetsbaar. Mede daardoor groeide hij op in een zeer beschermde omgeving, samen met zijn jongere broer Jacob.

Moeilijke jeugd

Schelte voelde van kinds af aan dat hij anders was dan anderen, hij was veel op zichzelf. Terwijl hij opgroeide, ontdekte hij dat hij hoog gevoelig is. Te veel prikkels brachten onrust in zijn hoofd, en het kostte hem jaren om hiermee om te leren gaan. Daarnaast was zijn gevoel van eigenwaarde erg laag.

Muziek

Muziek werd al vroeg Schelte's toevluchtsoord. Op tienjarige leeftijd begon hij met trompet spelen. Zijn vader was hierin zijn grote voorbeeld. Het geluid van het instrument bracht niet alleen vreugde in zijn leven, maar gaf hem ook de kracht om te groeien. Door de jaren heen groeide zijn zelfvertrouwen met elke noot die hij speelde. Muziek bood hem niet alleen troost; het werd zijn manier om zichzelf uit te drukken in een wereld die, voor hem, soms moeilijk te begrijpen leek.

Rond zijn dertigste kwam hij erachter dat hij op mannen valt. Alles begon op zijn plek te vallen en hij kon eindelijk zichzelf zijn.

Keerpunt

In 2014 overleed zijn jongere broer na een kort ziekbed aan kanker. Het was een emotionele rollercoaster, maar het leerde Schelte ook de waarde van het leven. Na verschillende banen in het reguliere bedrijfsleven vond hij eindelijk rust bij Empatec. Hier voelt hij zich thuis, begrepen en gewaardeerd. "Empatec heeft mij gered." Binnen Empatec bloeit Schelte op. Hij is bezig met de ontwikkeling tot taakinstructeur bij de afdeling Montage. Hij is zijn leidinggevende Robert erg dankbaar voor de kansen die hij krijgt binnen de afdeling.

Werkplezier

"Werkplezier is belangrijker dan geld," zegt Schelte. Voor hem is de voldoening die hij uit zijn werk haalt én dat hij zichzelf kan zijn, ontzettend belangrijk. Zijn leidinggevende Robert vult aan: "Scheltes biedt altijd een helpende hand aan collega's. Hij heeft zichzelf opgeworpen als mentorfiguur binnen het team en geniet er zichtbaar van om anderen te helpen groeien en ontwikkelen. Hij neemt graag de tijd om te luisteren, advies te geven en de kennis en ervaring te delen die hij zelf door de jaren heen heeft opgedaan. Zijn toewijding is van grote waarde voor het team."

10 JAAR PASTIEL Springplank naar werk

Bij Pastiel geloven ze dat er voor ieder mens een plek is op de arbeidsmarkt. Veel praktijkverhalen onderstrepen dit. Wat was tien jaar geleden de reden om dit sociaal ontwikkelingsbedrijf op te richten? Wat is de link met Empatec? Wat is er veranderd in die tien jaar en wat zijn uitdagingen voor de toekomst? We praten met Gerrit Cornelisse, bedrijfsmanager Pastiel en Sandra de Boer, algemeen directeur/bestuurder NV Empatec.

Als ik bij de balie Gerrit en Sandra ontmoet, zie ik mensen van diverse pluimage in- en uitlopen. In de hal hangen prachtige portretten van de mensen voor wie ze het doen. Sandra de Boer legt in het kort uit wat Empatec is en doet en waarom het bedrijf is ontstaan: "NV Empatec is het werkleerbedrijf in Fryslân-West dat mensen met een arbeidsbeperking een beschutte werkplek biedt binnen onze vakbedrijven, zoals metaal, hout, verpakken, dienstverlening en een kas. Dat gebeurt in opdracht van de gemeenten Súdwest-Fryslân, De Fryske Marren, Harlingen en Waadhoeke."

WAT IS DE POTENTIE \DIE IN IEMAND ZIT?

De vier verschillende gemeenten zijn met elkaar eigenaar van het bedrijf. Zij besloten tien jaar geleden de handen ineen te slaan om mensen in de bijstand naar werk te begeleiden. Het uitvoerende werk bij NV Empatec werd neergelegd bij een apart bedrijfsonderdeel, Pastiel, met de opdracht dat 'vanuit de inwoner te doen'. Gerrit Cornelisse verduidelijkt: "Kijken: wat is de potentie die in iemand zit? De potentie van jongeren die nog geen startkwalificatie hebben. Of van jongeren die wel een hogere opleiding hebben gevolgd, maar psychische belemmeringen

ondervinden. En in toenemende mate de potentie van statushouders."

DOOR GOEDE BEGELEIDING KAN ER IETS MOOIS ONTSTAAN

Gevraagd naar aansprekende praktijkvoorbeelden kan Gerrit putten uit vele verhalen die de jobcoaches van Pastiel delen via de groepsapp. "Die jobcoaches zijn er in geslaagd een jaarcontract bij een bedrijf in Lemmer te regelen voor een Syrische jongeman die het al bij meerdere werkgevers geprobeerd heeft. Recent is een dame bij ons gestart als junior jobcoach/ervaringsdeskundige. Ze heeft zelf in een moeilijke situatie gezeten en helpt nu anderen. Zij kent dus de keerzijde van het systeem en spiegelt haar collega-coaches. Dan staat een jongen, die door het systeem 'afgeschreven' was, op het punt bij een 'echte' werkgever te starten. Hij was via via bij ons terechtgekomen en heeft daarna een certificaat voor lasser behaald." De moraal van deze verhalen: "Als je goede begeleiding krijgt, kan er snel iets moois ontstaan."

“We gaan ons graag inspannen voor jou”

SAMEN OPTREKKEN OM SUCCESSEN TE BOEKEN

Er is veel veranderd in de wereld van de bijstand, weet Gerrit. "Mensen die kunnen werken, zijn veelal al aan het werk. Tegenwoordig zijn meer stappen nodig om mensen richting werk te begeleiden. Een baan vinden is niet het moeilijkste; wél het stuk 'mensen laten groeien'. Belangrijk in dit verband te noemen is het verschil tussen vakkundigheden en werknemersvaardigheden. De focus van de jobcoaches ligt vooral op de werknemersvaardigheden; op zaken als op tijd komen, in een groep kunnen werken, het werk zien." De begeleiding van mensen houdt trouwens niet op als zij eenmaal een baan hebben. Zeker 250 mensen die via Pastiel een betaalde baan hebben gevonden, krijgen nog steeds begeleiding van een jobcoach.

Gerrit Cornelisse is blij met de samenwerking met de gebiedsteams van de gemeenten. "Alleen als we samen optrekken, kunnen we successen boeken. Behalve begeleiding is vaak ook andere hulp nodig. Hulp op het gebied van financiële problemen is niet onze expertise. Daarvoor is schuldhelpverlening nodig. Een

andere keer spelen psychische of sociale problemen een rol."

UITDAGINGEN VOOR WERKGEVERS

Kijkend naar de toekomst zien Sandra en Gerrit de nodige uitdagingen. Sandra: "Bureau Berenschot heeft onderzoek gedaan naar de Participatiewet. Die wet is van 2015 en heeft niet gebracht wat gehoopt werd. Er zitten nog teveel mensen thuis die kunnen en willen werken. Hoe krijgen we het systeem in Nederland zó georganiseerd dat iedereen kan participeren? Ook komen er steeds meer mensen met een migratieachtergrond in de bijstand. Vijf jaar geleden was vijftien procent anderstalig; nu is dat dertig procent. Deze mensen maken we arbeidsfit door ondersteuners in te zetten vanuit de doelgroep zelf. Mensen die de cultuur kennen en taal spreken. Zo hebben we een trainer die Arabisch spreekt en een opleiding in de eigen taal verzorgt."

Gerrit is van mening dat er een kanteling nodig is. "Werkgevers hebben we hard nodig. Zij moeten bereid zijn om functies aan te passen richting mensen uit de bij-

“Hoe krijgen we het systeem in Nederland zó georganiseerd dat iedereen kan participeren?”

stand. Duurzame succeservaringen krijg je alleen door begeleiding op de baan. Daarom organiseren we speciale events voor werkgevers. Wat kun je verwachten als je iemand uit de bijstand aanneemt? En wat krijg je er voor terug? Een zelfde soort event organiseren we voor werkgevers die een statushouder aannemen. Wat is de invloed van cultuur? Wat is het verschil in cultuur tussen een Syriër en een Eritreeër? Hoe kun je een brug slaan? Daar willen we werkgevers bewust van maken. In onze gemeenten zitten vooral werkgevers uit de MKB sector, die deze kennis vaak niet in huis hebben. Daar pakken wij als Pastiel onze rol."

OPLOSSING VOOR KRAPTE OP DE ARBEIDSMARKT

Pastiel werkt nauw samen met andere partijen in de arbeidsmarktregio Friesland, zoals het UWV. Gerrit: "We merken,

dat mensen qua opleiding weinig in huis hebben. Uitdaging is hun door een opleiding of een certificaat praktijkverklaring een stukje bagage mee te geven. We leiden gericht op voor bedrijven waar werk is." Sandra vult aan: "Zo leiden we onder meer op voor technische beroepen. Als werk/leerbedrijf hebben we een oplossing voor de krapte op de arbeidsmarkt. We nodigen bedrijven uit op een andere manier te kijken naar onze organisatie en naar de economische waarde die de mensen voor wie wij er zijn, kunnen toevoegen."

UITNODIGING VOOR WERK

Sandra de Boer eindigt het gesprek met een uitnodiging aan iedereen die thuis zit en graag aan het werk wil: "Als je een stap wilt zetten richting werk, dan kun je je ook rechtstreeks bij ons aanmelden, via de website van Pastiel. We gaan ons vervolgens graag inspannen voor jou!"

Zien we je op onze Open Dag?

Donderdag 16 november
15.00 – 20.00 uur

Ontdek ons mbo in Dokkum, Drachten, Emmeloord, Heerenveen, Leeuwarden, Sneek en op Urk*

* Urk heeft een extra Open Dag op zaterdag 18 november, 09.30 – 12.30 uur

ROC Friese Poort en Friesland College samen verder als Firda

Firda.nl

Meer info op visser.fr!

BINNENKORT VERBOUWEN?

Bij Visser huurt u eenvoudig en snel een afvalcontainer!

Van afval naar grondstoffen en energie. Samen maken we de cirkel rond!

www.aeresvmbo-sneek.nl

Doedag

Woensdag 15 november 2023

Open avond

Woensdag 15 november 2023
Woensdag 31 januari 2024

Doemiddag

Woensdag 31 januari 2024

Kijk voor meer informatie over de tijden en hoe je je kunt aanmelden op onze website.

Harste 2
8602 JX Sneek

www.aeresmbo-sneek.nl

Open avond

Woensdag 15 november 2023 19.00 – 21.00 uur
Woensdag 31 januari 2024 19.00 – 21.00 uur

Infomiddag

Dinsdag 12 maart 2024 16.00 – 18.00 uur
Dinsdag 11 juni 2024 16.00 – 18.00 uur

Kijk voor meer informatie over de tijden en hoe je je kunt aanmelden op onze website.

Harste 2
8602 JX Sneek

bolsward-ijsseleerkeust

NUMMER 11 • 2023

GROOTBOLSWARD-IJSSELMEERKUST.NL

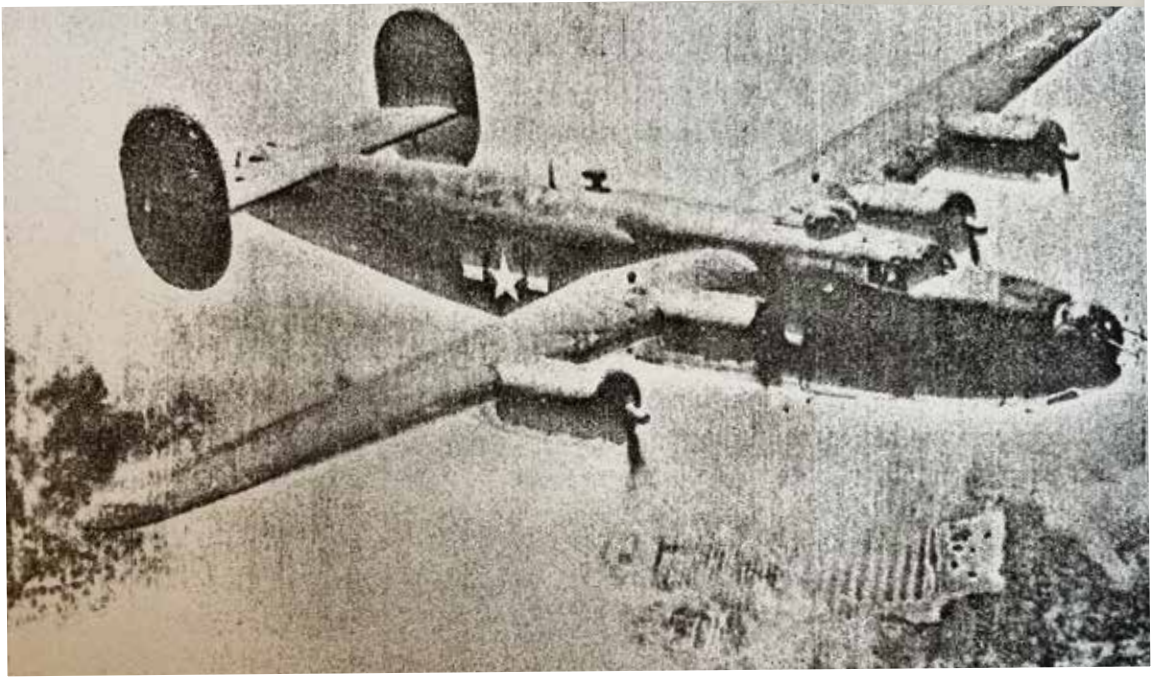
33

TEKST JACK DE VRIES

Uit het gemeentearchief Súdwest-Fryslân...

VUURZEE BOVEN BOLSWARD

Bolsward, 22 december 1943, 14.40 uur. Een in duikvlucht geraakte Amerikaanse bommenwerper komt al brandend tevoorschijn uit het dicht opeengepakte wolkendek. Even lijkt het erop dat het toestel in de stad terecht zal komen. In plaats daarvan komt het met een grote knal neer in een weiland in het buurtschap Knossens, op 800 meter afstand van de bebouwde kom van Bolsward.

Amerikaanse bommenwerper zelfde type als neergestort

Graf van de Amerikaanse vliegers op het kerkhof van Bolsward

De plek des onheils is meteen gehuld in vlammen. De chef van het gemeentelijke politiekorps, die het drama heeft zien gebeuren, arriveert al na enkele minuten op de rampplek. Binnen twintig minuten is het voltallige personeel van de politie gearriveerd, alsmede een aanzienlijk deel van de stadsbevolking. Velen willen een glimp van het ramptoezel opvangen. Om de nieuwsgierige menigte te bedwingen wordt op 600 meter afstand een afzetting geplaatst.

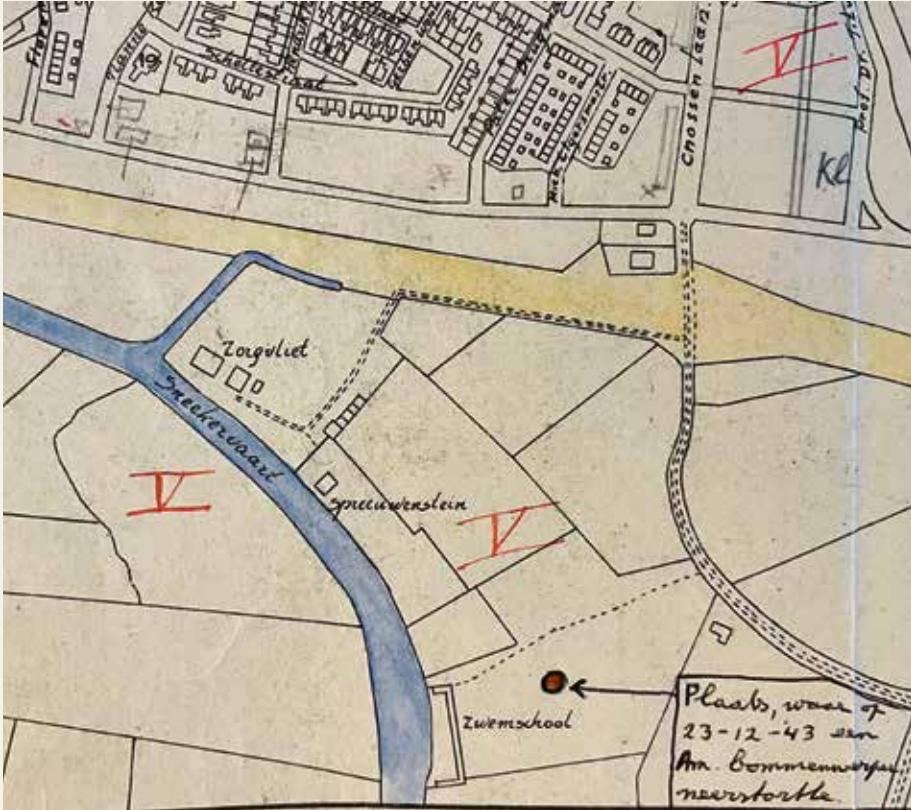
Luchtgevecht boven Dedgum

De bommenwerper in kwestie was boven Dedgum in gevecht geraakt met twee Duitse jachttoestellen. De jagers wisten het Amerikaanse toestel zodanig te beschadigen, dat daarvan niets anders resteerd dan een loeiende, jankende vuurkomeet. De Amerikaanse bemanning probeerde het gevaarte nog met alle macht aan de grond te krijgen. Het landingsgestel werd neergelaten, diverse zware voorwerpen werden overboord gegooid en één van de in het vliegtuig aanwezige bommen werd gedropt in de gemeente Wonseradeel. Het mocht niet meer baten. Door de crash kwam de hele bemanning om het leven. Eén van de Duitse jagers was ook niet ongeschonden uit de strijd gekomen. Deze crashte vrijwel tegelijkertijd bij Gaastmeer.

Zware explosies

Terwijl de politie van Bolsward de toeschouwers op afstand probeert te houden, arriveert omstreeks 17.00 uur een Duitser op een motor. Hij blijkt van de Wehrmacht te zijn en weet te vertellen dat er mogelijk nog explosieven in het wrak liggen. De Duitser blijkt gelijk te hebben, want rond 17.30 uur ontploft de eerste bom. Daarna ontploffen er nog meer. De explosie van 18.30 uur is het zwaarst. De detonatie van dit explosief, die bedoeld was voor Osnabrück, kan op kilometers afstand worden gehoord. Op veel plekken in Bolsward zijn de ruiten gesprongen door de enorme klap. Diverse boerderijen in de nabije omgeving lopen schade op. Gelukkig kunnen alle bewoners die dag in hun huizen blijven.

De bemanning van het ramptoezel wordt op 24 december 1943 begraven op het kerkhof in Bolsward, onder leiding van de katholieke kapelaan en de predikant van de Nederlands-Hervormde Kerk. Net als de crash zelf trekt ook deze gebeurtenis veel kijkers. Het volledig uitgebrande vliegtuigwrak wordt op 7 januari 1944 geborgen.

Graf van de Amerikaanse vliegers op het kerkhof van Bolsward

"Uit de archieven van..." is mogelijk gemaakt door gemeente Súdwest-Fryslân.

OPEN MUSEUM MAAND

15 MUSEA - 30 DAGEN - GRATIS TOEGANG

DOE DE MUSEUMTOER

1-30 NOVEMBER 2023
WATERLAND VAN FRIESLAND

Kijk voor de voorwaarden op
MUSEUMMAAND.FRL

WATERLAND
VAN FRIESLAND

VVV Waterland van Friesland
Regio Zuidwest Friesland

ALLE INWONERS VAN FRIESLAND GRATIS NAAR HET MUSEUM

Open Museum Maand

15 musea – 30 dagen – gratis toegang

Doe in november de museumtoer in Waterland van Friesland. Vijftien musea houden dan open huis. De toegang van elk deelnemend museum is gratis voor inwoners van Friesland bij inlevering van een Open Museum Maand waardebon. Een ideale gelegenheid om dieper te duiken in kunst, cultuur én natuur van Waterland van Friesland. Want elk museum heeft zijn eigen unieke verhaal te vertellen. Laat je meevoeren en vergroot je innerlijke horizon.

HOE WERKT HET?

Knip een waardebon uit en vul de gegevens in. Bij inlevering van een volledig ingevulde waardebon ontvang je gratis toegang bij de deelnemende musea voor jou, je vrienden of familie in november 2023. Je mag zo vaak komen als je wilt. Zijn je bonnen op? Geen probleem! Via **MUSEUMMAAND.FRL** download en print je makkelijk een nieuwe waardebon.

weer, kun je natuurlijk ook fietsen of wandelen. Daarom hebben we (pontjes) fietsroutes, een wandelroute en een autoroute ontwikkeld langs de musea. Want de Museumtoer is bedoeld om te genieten door je te verdiepen in kunst, cultuur én natuur.

Bekijk en download de routes op **MUSEUMMAAND.FRL**

ROUTES

Je kunt de musea tijdens de Open Museum Maand met de (elektrische) auto bezoeken of met het openbaar vervoer. Maar met mooi

TIP! Vergeet niet om vooraf de openingstijden van de musea te checken.

Bezoek deze musea gratis bij inlevering van een Open Museum Maand waardebon

1 Afsluitdijk Wadden Center
Afsluitdijk 1C, Kornwerderzand
afsluitdijkwaddencent.nl	6 Fries Scheepvaart Museum
Kleinzand 16, Sneek
friesscheepvaartmuseum.nl	11 Fries Schaatsmuseum
Kleine Weide 1, Hindeloopen
schaatsmuseum.nl
2 Kazemattenmuseum
Afsluitdijk 5, Kornwerderzand
kazemattenmuseum.nl	7 Museum Houtstad-IJlst
Sneekpad 14, IJlst
houtstad-ijlst.nl	12 Bezoekerscentrum Mar & Klif
De Brink 4, Oudemirdum
nationaallandschap.frl
3 Museum De Tijd
Jongemastraat 2, Bolsward
detiid.nl	8 Jopie Huisman Museum
Noard 6, Workum
jopiehuismanmuseum.nl	13 Museum Sloten
Heerenwal 48, Sloten
museumsloten.nl
4 Museum it Tsiispakhús
Ald Hiem 2, Wommels
tsiispakhus.nl	9 Warkums Erfskip
Merk 4, Workum
warkumserfskip.nl	14 Museum Joure
Museumstraat 2, Joure
museumjoure.nl
5 Modelspoor Museum
Doctor Boumaweg 17b, Sneek
modelspoormuseum.nl	10 Museum Hindeloopen
Dijkweg 1, Hindeloopen
museumhindeloopen.nl	15 Werelderfgoed Woudagemaal
Gemaalweg 1a, Lemmer
woudagemaal.nl

Met het OV

Ga voor slechts € 9,95 per persoon met de Arriva bus of trein op museumtoer. Kinderen t/m 11 jaar reizen gratis met een volwassene (18+) mee. Scan de QR-code en bestel hier je ticket:

Uitleg

Knip een waardebon uit en vul de gegevens in. Bij inlevering van een volledig ingevulde waardebon ontvang je gratis toegang bij de deelnemende musea voor jou, je vrienden of familie in november 2023. Je mag zo vaak komen als je wilt. Zijn je bonnen op? Geen probleem! Via **MUSEUMMAAND.FRL** download en print je makkelijk een nieuwe waardebon.

WAARDEBON

Naam museum:
Naam bezoeker:
Postcode:
Aantal personen:
Emailadres:

Alleen geldig bij volledig ingevuld.
Kijk voor de actievoorwaarden op
MUSEUMMAAND.FRL

WAARDEBON

Naam museum:
Naam bezoeker:
Postcode:
Aantal personen:
Emailadres:

Alleen geldig bij volledig ingevuld.
Kijk voor de actievoorwaarden op
MUSEUMMAAND.FRL

WAARDEBON

Naam museum:
Naam bezoeker:
Postcode:
Aantal personen:
Emailadres:

Alleen geldig bij volledig ingevuld.
Kijk voor de actievoorwaarden op
MUSEUMMAAND.FRL

WAARDEBON

Naam museum:
Naam bezoeker:
Postcode:
Aantal personen:
Emailadres:

Alleen geldig bij volledig ingevuld.
Kijk voor de actievoorwaarden op
MUSEUMMAAND.FRL

Uitagenda

Open Museum Maand

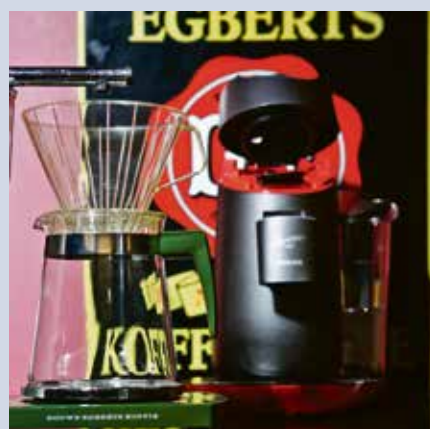
Tijdens de Open Museum Maand organiseren musea allerlei extra activiteiten. Bekijk hier een selectie daarvan. Kijk op museummaand.frl voor de complete Open Museum Maand Uitagenda.

WO T/M ZO IN NOVEMBER
Museum en Werkplaats Houtstad IJlst is in Viking stijl! Oorlogsschip Skuldelev V. (replica) ligt aangemeerd in IJlst. Ook is een enorme katapult te bewonderen.

4 NOVEMBER
Ga naar het antiekspreekuur in het **Fries Scheepvaart Museum** en laat je erfstuk, schilderij, sieraden, et cetera taxeren door een deskundige taxateur.

DO EN ZA IN NOVEMBER
Ga mee met themarondleidingen door **Museum Joure** over Douwe Egberts en de Jousier Maakindustrie.

4, 5, 11 EN 12 NOVEMBER
Kinderen bouwen hun eigen kaasplak met een kleur- en bouwplaat bij **It Tsiispakhûs** in Wommels.

4 NOVEMBER
Van 11.00 tot 14.00 uur worden de Viking games georganiseerd bij **Museum en Werkplaats Houtstad IJlst**. Kom je krachten meten en strijd mee voor de Viking Bokaa!

5 NOVEMBER
Om 13.30 uur een lezing landschap en cultuurhistorie van Laag-Fryslân door geograaf dr. Hans Koppen bij **Bezoekerscentrum Mar & Klif**.

De complete Open Museum Maand Uitagenda vind je op: museummaand.frl

Open Museum Maand keuzehulp

We vroegen bekende Friezen om alvast musea te bezoeken en hierover te schrijven. Laat je inspireren en ervaar het zelf door gratis musea te bezoeken tijdens de Open Museum Maand bij inlevering van een waardebon!

NYNKE DE JONG
Podcastmaker en schrijfster

FRIES SCHEEPVAART MUSEUM

"Van de afgelopen keren dat ik in een museum was, kan ik me vooral de keren herinneren dat mijn kinderen lol hadden. En daarom kom ik zo graag in het Fries Scheepvaart Museum."

SYB VAN DER PLOEG
Zanger, componist en tekstschrijver

BEZOEKERSCENTRUM MAR & KLIF

"De kinderen kunnen hier zelfstandig op ontdekkingsreis gaan. Ze lopen dwars door de geschiedenis van het Nationaal Landschap Zuidwest-Friesland, via een ijsgrot, de adellijke bossen, een uitkijktoren, de vogelwand, de heemtuin en leren spelenderwijs op welke plekken ze welke dieren kunnen tegenkomen."

SYLVANA IJSSELMUIDEN
Presentatrice en actrice

MODELSPOORMUSEUM

"Het Modelspoor museum is een waar paradijs voor treineliefhebbers, met prachtige treinen en oogverblindende details. Ik ben vooral onder de indruk van de gedetailleerde objectjes en de schattige treinen."

EPKE ZONDERLAND
Olympisch kampioen turnen

UNESCO WERELDERFgoed IR. D.F. Woudagemaal

"De sfeer in het Woudagemaal is erg bijzonder, het is een stukje historie waar je binnenkomt. Alle apparatuur en systemen zijn heel anders dan wat je tegenwoordig vaak ziet."

WELMOED DEINUM
Biodynamische boerin

MUSEUM SLOTEN

"Ik ben even in de wereld van vroeger gestapt. De toverlantaarns gaan bijvoorbeeld over een meneer uit Sloten die deze vroeger heeft verzameld en ermee langs kermissen ging. Het is me echt bijgebleven dat zo'n verrassend museum zo dichtbij huis is, dat verbaast me echt."

LYDIA ANNEMA
Blogger Ontdekjeplekjen.nl

MUSEUM WARKUMS ERFSKIP

"Ik vind het bere-interessant om te zien hoe zo'n kleine stad uitgegroeid is tot wat het nu is, vol verhalen, mooie gebouwen en heel veel liefde vanuit de huidige bewoners. Als ik rondloop door de zaal blijf ik me dan ook verwonderen over alles wat ik zie, hoor en lees."

De volledige blogs en nog meer verhalen...

Verder bezocht **Marijke Roskam** Museum De Tiid in Bolsward, **Habtau de Hoop** Museum it Tsiispakhûs in Wommels, **Wout Zijlstra** Museum en Werkplaats Houtstad IJlst, **Eelke Lok** Museum Hindeloopen, **Klasina Seinstra** Schaatsmuseum in Hindeloopen, **Foppe de Haan** Jopie Huisman Museum, **Reitse Spanninga** Museum Joure, **Tamme Smit** het Afsluitdijk Wadden Center en **Sietske Poepjes** het Kazemattenmuseum.

Lees de verhalen van al deze bekende Friezen op blogs.museummaand.frl

VRIJDAG 10 NOVEMBER

Sfeervolle Winterfair in Workum

FOTO'S THOMASVAER FOTOGRAFIE

Op vrijdag 10 november Is het centrum van Workum omgetoverd tot een sfeervolle Winterfair waar van alles te beleven valt. In de loop der jaren is de fair uitgegroeid tot een prachtig verlichte markt met vele foodtrucks en zo'n 100 kramen met een gevarieerd aanbod aan handelswaar.

Het gehele centrum (Noard, Súd, Merk en Begine) is gedurende de Winterfair afgesloten voor doorgaand verkeer waardoor het mogelijk is om optimaal te genieten. Op de Merk staan palententen die dienen als overdekte terrassen voor gezamenlijk gebruik voor de diverse foodtrucks die er omheen staan. De binnenhaven is aangekleed als feeërieke winterhaven met prachtig verlichte skûtsjes. Op het plein zijn er diverse kinderactiviteiten, en er is een draaimolen. Workum telt vele kunstenaars. Zij hebben zich verzameld op het kunstplein en tonen hier hun werken.

'HOOG' BEZOEK

Tijdens de Winterfair zijn er culturele activiteiten voor jong en oud in de vorm van muziek en straattheater. En er is

hoog bezoek. Twee imposante levende mime-poppen, een grote en een kleine, bewegen zich door de en tussen het winkelend publiek. Een humoristisch gespeeld improvisatiespel, waarbij veel interactie is met publiek.

De zangers Theo Jolle van de Logt en Like Sisters spelen de sterren van de hemel, net als leden van Brassband Crescendo die hier en daar oppoppen om hun muziek ten gehore te brengen. Ook de koren Nijefurd Sjongt en Tusken Wal & Skip hebben een podium en brengen hun zangkunsten ten gehore op deze fair. De Jonge Vissers onder Zeil vertellen graag over hun avonturen met de Staverse Jol, die speciaal voor deze gelegenheid op het droge is gezet.

Naast het gebeuren op straat zijn ook de Workumer musea en grote kerk bij nacht te bezoeken en demonstreert Smederij Smitsvuur het oude ambacht.

Kortom: kom en laat je verrassen op deze heerlijke én gezellige Winterfair in Workum. De fair vindt plaats van 15.00 – 20.30 uur. Er is voldoende gelegenheid om te parkeren bij de Sporthal en op de Stedspole. De verkeersleiders wijzen u graag de weg.

Winterfair Workum is georganiseerd door de werkgroep Winterfair van Promotie Workum, een commissie van de Ondernemersvereniging en is mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage uit het Ondernemersfonds Súdwest-Fryslân-Workum.

VELE GEZELLIGE KRAAMPJES, MUZIEK, THEATER, FOODTRUCKS, SFEERVOL VERLICHT CENTRUM EN HAVEN, KINDERACTIVITEITEN.

Kom en laat je verrassen!

PREMIÈRE 'DE EMIGRANT, OPNIJ FERTELD' IN THEATER SNEEK

Freark Smink herontdekt Friese emigrant Sybolt de Haas

Komende week keert het Friestalige toneelstuk 'De Emigrant', met Freark Smink in de hoofdrol, na tien jaar terug in het theater. Woensdag 8 november vindt de Premièrre van 'De Emigrant, opnij ferteld' plaats in Theater Sneek. Daarna trekt de voorstelling de provincie in. De voorstelling is hernomen in het kader van het tienjarig bestaan van de Friese theaterstichting Pier21. 'De Emigrant' was destijds de eerste theaterproductie van Pier21, genoemd naar de pier in Halifax, Canada, waar emigranten uit Holland voet aan wal zetten.

In de heropvoering van de tekst van Romke Toering – nu geregisseerd door Jos Thie – wordt het meeslepende verhaal verteld van de Friese boer Sybolt de Haas die – inmiddels zestig jaar geleden – besloot te emigreren en nooit meer terug te keren naar Fryslân. Maar nu hij gepensioneerd is en weduwnaar, komt hij terug in De Greidhoeke. De reis naar het Heitelân wordt voor de emigrant op alle vlakken confronterend. De rollen in de voorstelling worden opnieuw ingevuld door Freark Smink en Theo Smedes. Een extra rol in deze herneming is weggelegd voor acteur Amin Ait Bihi, die een journalist speelt. Wij spraken met hoofdrolspeler Freark Smink (75) na een van de repetities.

Hoe voelt het om tien jaar later de rol van Sybolt weer te spelen?

"Als je me vorig jaar had gevraagd om weer wat te spelen uit het stuk van tien jaar terug, had ik geen zin meer kunnen bedenken. Maar het is best iets gek, wat er nu gebeurt in mijn hoofd. Nu ik er weer middenin zit, komen al die teksten weer tevoorschijn. Dus al die stukken die ik daarna heb gespeeld, hebben allemaal nog een plekje in mijn hoofd. Dat blijf ik toch een raar fenomeen vinden. Ik sta best versteld van die ontdekkingsstocht bij mezelf."

Heb je je helemaal opnieuw moeten voorbereiden?

"Ja, ik moest weer helemaal opnieuw examen doen. Er is best wat aan het stuk veranderd en ik heb een andere regisseur. Ook

is het accent van het verhaal aangepast. Tien jaar terug speelde ik een emigrant die vanwege gedonder met zijn broer besloot weg te gaan. Ook toen werd er wel gesproken over een verkering die stukliep, maar in deze nieuwe opvoering is dat element van de liefde veel groter geworden en ligt de nadruk op dat hartzeer. Wanneer Sybolt uit Friesland vertrekt, maar ook wanneer hij na zestig jaar toch weer heimwee krijgt naar zijn geboorteplaats."

Wat spreekt jou zo aan in het stuk?

"De levensmoed van die emigrant vind ik prachtig aan het stuk. Dat die jongen stiekem en helemaal alleen de oceaan overde repetities."

steekt en het heeft volgehouden om een doel te bereiken. Ook al gaat dat soms ten koste van hemzelf en doet hij er mensen pijn mee. Maar dat het wel gelukt is om een klein plekje te vinden. Bovendien is het onderwerp zo van nu! Iedereen is onderweg naar een beter bestaan. Om wat voor reden dan ook. Het is een stuk wat nog helemaal in deze tijd staat."

Wat was tien jaar terug de grootste uitdaging en welke ervaring je nu?

"Ook al is de setting dit keer totaal anders, ik loop weer opnieuw met dezelfde uitdaging te klooiën. Het gaat om een scène waarbij ik acht bladzijden tekst heb. Nu ben ik veel tekst instuderen wel gewend, maar in dit stuk moet ik tegelijkertijd een tafel opruimen en alle spullen netjes op verschillende plekken neerleggen. Daardoor ben je heel snel je tekst kwijt. Het is een lastig onderdeel in dit stuk. Dat was het toen al en dat is het nu weer, ha ha!"

Zijn er momenten of scènes die nu een andere betekenis voor je hebben dan toen je ze tien jaar geleden speelde?

"Ja, dat is een scène aan het einde van het stuk, die is aangepast. Daarin komt Sybolt terug naar Nederland en ontmoet hij zijn broer weer. En in dat stuk komt ook naar

voren dat die man van tachtig jaar nog steeds over zijn eerste liefde praat. De liefde waarmee hij niet mocht trouwen en waardoor hij mede uit Friesland is vertrokken. En wanneer hij terug is, ontdekt hij wat er met haar is gebeurd. Dat is verrassend en verdrietig tegelijk. Voor mij is dit een mooi stuk omdat ik in mijn kennissenkring voorbeelden heb waarbij de eerste liefde ook nog steeds hoog opspeelt."

Wat hoop je dat het publiek overhoudt na het zien van de voorstelling?

"Ik hoop dat we het publiek met dit stuk kunnen inspireren om eens bij zichzelf na te gaan waar ze nou eigenlijk thuishoren. En wat je eigenlijk bent als emigrant? Het is mooi om eens na te denken over wat je plek is op deze aarde en hoe we elkaar onze plek gunnen. Want is de wereld van iedereen of heeft ieder zijn eigen stukje? Filosofische gedachten, maar ontzettend actueel."

GrootBolsward-IJsselmeerkust

Ook nieuw in deze heropvoering is, dat er een rolletje is weggelegd voor een journalist die een interview houdt met de emigrant. Die rol wordt gespeeld door acteur Amin Ait Bihi. De naam van de krant, waarvoor de journalist werkt? GrootBolsward-IJsselmeerkust!

"Het is mooi om na te denken over wat je plek is op deze aarde en hoe we elkaar onze plek gunnen"

FIETSEN EN WANDELEN
IN DE WEEKENDEN VAN NOVEMBER

Veerpontjes varen weer door

Even ‘oerstekke’ met een pontje. Voor het derde jaar op rij kan dit ook buiten het zomerseizoen. Vijf pontjes in Zuidwest-Friesland blijven in november (en ook in maart 2024) elk weekend doorvaren. Speciale pontjesroutes, evenementen en belevenissen rondom de pontjes zorgen voor frisse Friese belevenissen in Waterland van Friesland. Dus ga eerst naar buiten voordat je onder een deken op de bank kruipt, want er is veel te beleven!

BLIJF IN BEWEGING MET PONTJESROUTES

Prachtige pontjes-wandelrondjes, wind-in-de-rug-fietsroutes en uitwaai-pontjesroutes zijn ontwikkeld rondom de pontjes die in november elk weekend blijven varen. Een uitgelezen kans om het landschap in een ander seizoen te ontdekken. Nog een mooi bijkomend voordeel: wanneer je in de herfst en winter lekker in beweging blijft, houd je je conditie op peil. En kun je in de zomer (weer) met gemak die lange afstanden aan!

LEKKERNIJEN ONDERWEG

Opstijgende dauw boven de weilanden; minder riet, waardoor je een weidser uitzicht hebt over de Friese meren... Juist ook in november is de natuur in Waterland van Friesland mooi. De omgeving ziet er ineens heel anders uit. Vlakbij de pontjes én onderweg zijn restaurants open waar je kunt opwarmen. Denk aan Rufus aan het Water in Broek en D'Ald Herberch in Gaastmeer. Trakteer jezelf op appeltaart met een dikke toef slagroom, warme choco, verse soep van het seizoen of andere lekkernijen. Je hebt het verdiend!

BEWEGING MAAKT WARM

Nog een reden om in november eropuit te gaan: je eigen kachelkje in je lichaam aanzetten is vele malen duurzamer én goedkoper dan de kachel thuis opstoken, zeker nu! Dus zet de energie in je lijf aan door te fietsen of te wandelen in de winter, met onderweg een oversteek met de pontjes. Wedden dat je warm wordt, wanneer je stevig doorstapt of -trapt?

DEZE PONTJES VAREN DOOR Elk weekend in november en maart

1. RUFUS AAN
HET WATER

Bloksleat 8, Broek
Zaterdag en zondag
van 11.00 tot 16.00 uur
2. DE WOUDFENNEN

Wielenlaan 19, Boornzwaag
Zaterdag en zondag
van 11.00 tot 16.00 uur
3. LANGWARDER FEART

Pontdyk, Langweer
Zaterdag en zondag
van 09.00 tot 21.00 uur
4. PONT IT OERSET -
GAASTMEER-
IT HEIDENSKIP

Yntemapolder 4, Gaastmeer
Zaterdag en zondag
van 11.00 tot 16.00 uur
5. PONT DROECH
OER DE FEART -
GAASTMEER-
NIJHUIZUM

Keapwei 2, Gaastmeer
Zaterdag en zondag
van 11.00 tot 16.00 uur
- TIP!

Pont Hooidammen bij
De Veenhoop in Het Andere
Friesland vaart ook elk
weekend in november en
maart door!

HOOIDAMMEN-
DE VEENHOOP

Hooidammen 1, Oudega
(Smallingerland)
Zaterdag en zondag
van 11.00 tot 16.00 uur.

Pontjesroutes

TIP! Check voor vertrek de openingstijden van de horeca en neem contant geld mee voor de overtocht met het pontje.

PONTJE-FIETSRONDJE RONDON WORKUM

22,5 KILOMETER
Vanuit het schattige dorpje Gaastmeer maak je een fijn rondje richting Workum en weer terug. Iets meer dan 20 kilometer langs de Friese weilanden en meren. Op deze route kom je twee veerpontjes tegen. Warm onderweg op bij D'Ald Herberch in Gaastmeer; proef paling bij Andries van Netten; en sluit de dag af met een bezoek aan het Jopie Huisman Museum in Workum.
www.waterlandvanfriesland.nl/pontjefietsrondjeworkum

DRIE PONTJES RONDON SNEEK MET DE FIETS

49 KILOMETER
Voor een rondje om de Snitser Mar hoeft het echt geen zomer te zijn. Met maar liefst drie veerpontjes maak je deze mooie fietsroute rondom Sneek óók in november. Warm onderweg op bij Paviljoen SALT of Restaurant 't Schippershuis in Terherne, Rufus aan het Water in Broek, Brasserie AnderS in Langweer, Bakkerij Langweer of de horeca in Sneek. Of pak op zondag 12 november de Tasting Tour Terherne mee.
www.waterlandvanfriesland.nl/pontjessneek

PONTJE-WANDELRONDJE KOP BLOKSLEAT

4-10 KILOMETER
Waa uit tijdens deze wandeltocht in het waterrijke gebied tussen Sneek en Joure. Onderweg steek je tweemaal het water over met het veerpontje van Rufus bij Broek. Warm op bij het restaurant van Rufus aan het Water.
www.waterlandvanfriesland.nl/pontjewandelrondjebloksleat

PONTJE-FIETSRONDJE LANGWARDER WIELEN

12 KILOMETER
Maak een fietstocht rond het water van de Langwarder Wielen, waarbij je onderweg met twee veerpontjes en heel wat bruggen het water oversteekt. Warm onderweg op bij Brasserie AnderS of de Bakkerij in Langweer.
www.waterlandvanfriesland.nl/pontjefietsrondjelangweer

PONTJE-FIETSRONDJE ALDEGEASTER BREKKEN

14,5 KILOMETER
Een fietstocht rond het water van de mooie Aldegeaster Brekken, waarbij je onderweg het water oversteekt met het veerpontje 'Droech oer de Feart' bij Nijhuizum. Warm onderweg bijvoorbeeld op bij Restaurant D'Ald Herberch in Gaastmeer.
www.waterlandvanfriesland.nl/pontjefietsrondjebrekken

PONTJE-FIETSRROUTE WIND IN DE RUG

41 KILOMETER
Stap op je stalen ros in Elfstedenstadje Workum. Vervolgens sjees je op de fiets met zuidwestenwind in de rug naar het treinstation in Mantgum. Ga met je fiets in de Arriva trein terug naar Workum. Warm onderweg op bij Stadsherberg Het Wapen in IJlst, bij de horeca in Sneek of in Workum.
www.waterlandvanfriesland.nl/windinderug

Bekijk alle pontjesroutes op
www.waterlandvanfriesland.nl/pontjes

VOOR IN JE AGENDA

Pontjes- belevissen

ELK WEEKEND IN NOVEMBER OPEN MUSEUM MAAND

Ontvang bij je oversteek met een pontje in november waardebonnen voor de Open Museum Maand. Hiermee krijg je gratis toegang bij vijftien musea in Waterland van Friesland in november 2023. Bij de waardebonnen zit een boekje met daarin de uitleg en welke musea meedoen!
www.museummaand.nl

ELK WEEKEND IN NOVEMBER OP STAP MET EEN LOCAL

Tijdens je fiets- of wandeltocht meer ontdekken over het landschap? Ga op stap met een (gratis) privé-gids. Fiets bijvoorbeeld met local Klaas over het Brekkenpaad en hoor alles over waterwegen, de natuur en de Elfstedenstad Workum. Nieuwsgierig naar het natuurgebied De Wolvetinte bij It Heidenskip? Fouke vertelt je graag over dit bijzondere natuurgebied. En Maurits neemt je graag mee voor een rondwandeling door Gaastmeer, prachtig gelegen in het veenweidegebied tussen de meren.
www.nationaallandschap.nl/ambassadeurs

ELK WEEKEND IN NOVEMBER GEOCACHING

Moet je even wachten op een pontje, dan hoeft je je niet te vervelen. Bij alle pontjes is namelijk een cache verstopt. Vind jij de schat? Je kunt deze bekijken, ruilen of aanvullen met een eigen voorwerp. Natuurlijk log je je bezoek in het logboek. Bij elke geocache krijg je een tip van de schat bij het volgende pontje.
www.geoaching.nl

ELK WEEKEND IN NOVEMBER GENIETEN VAN STREEKPRODUCTEN

Direct naast de pontjes vind je verschillende restaurants waar je geniet van verschillende streekproducten en even lekker opwarmt. Bij Restaurant Rufus in Broek kun je terecht voor een verse soep van het seizoen, huisgemaakte plaatcake of een lokaal biertje. Uitgebreid genieten doe je met een Zero Waste Menu bij D'Ald Herberch in Gaastmeer. De keukenbrigade kookt een wisselend driegangenmenu van 'buitenbeentjes' van de groenteboer, onverkochte broden van de bakker en overgebleven fruit en koek. Zo ga je samen de strijd aan tegen voedselverspilling, steun je de lokale ondernemers en blijft het betaalbaar.

ELKE ZATERDAG IN NOVEMBER PONTJE PALINGROKEN

Maak bij palingvisser Andries van Netten in Gaastmeer aan de Jan Jelles Hofstrijte 4 een tussenstop. Neem een kijkje bij het palingroken en proef deze verse paling, die gevangen is in de meren rondom Gaastmeer. Gaat er een pondje paling mee in de fietstas?

ZONDAG 26 NOVEMBER SINT EN PIETENSCHOOL

Op zondag 26 november kun je bij Paviljoen SALT weer meedoen met de Pietenschool. Natuurlijk komt Sinterklaas ook even een kijkje nemen! Nadat je hebt laten zien hoe goed jij cadeautjes kunt inpakken, over 'daken' kunt lopen en hoe hoog je kunt springen op het springkussen, kun je lekker smikkelen van een Sint en Pieten-brunch.
www.paviljoensalt.nl

PROGRAMMA NOVEMBER

TÜÖTTENZAAL

Vr. 03-11	Peter Heerschop & Viggo Waas Er gaat nog iets heel moois gebeuren - reprise Laatste kaarten
Za. 04-11	Country Roads A Tribute to John Denver
Vr. 10-11	The Chicago Funk A Tribute to the Legendary Earth, Wind & Fire Laatste kaarten
Za. 11-11	Checkpoint Theater Het dak er af! (8+)
Do. 16-11	Richard Groenendijk Voor iedereen beter - reprise Laatste kaarten
Vr. 17-11	The Stones vs The Beatles Battle Het verhaal, de hits en de vete van de 2 grootste bands ooit!
Za. 18-11	Unidos por la música Een Spaanse ontmoeting
Zo. 19-11	Sounds like Juggling PUINBAL (8+)
Wo. 29-11	Fien & Teun Het Sinterklaasfeest (2+)
Do. 30-11	Alex Klaasen No ponies
Zo. 03-12	“Het boek is zoek!” Sinterklaas en Pieten, Clown Sander en Acrogym ATC-Sneek
Do. 07-12	Nederlandse Reisopera Pocketopera Jevgeni Onegin

The Chicago Funk

Martijn Koning

Fien & Teun

NOORDERKERKZAAL

Zo. 05-11	Frank Brakkee & Monique van de Ven Romeo en Julia, een modern sprookje in drie bedrijven - Noorderkerkconcert
Za. 11-11	Martijn Koning Appeltjes Schillen
Zo. 12-11	Inez Timmer Baas Giele Taksy
Di. 14-11	Jeroen van Veen Tijdnot I - Muzikale Siësta
Zo. 19-11	Een kist vol Sint liedjes Apennoten (3+)
Za. 25-11	Van Dik Hout In De Noorderkerkzaal Uitverkocht
Vr. 01-12	Helmert Woudenberg & José Kuipers Blind
Zo. 03-12	Zoetelief, Wiltenburg, van Nieuwenhuize en Gort Noorderkerkconcert

BOLWERKZAAL

Vr. 03-11	Heroes of Rock ft. Bert Heerink en André Becker Akoestische (Hard)rockklassiekers
Za. 04-11	Ana Popovic Dé Internationaal Gerenommeerde Bluesgitariste
Vr. 10-11	Batmobile + Hammeroidz Oordopjes En Een Goede Verzekering Aangeraden!
Za. 11-11	QMUSIC The Party - 4 uur fout Een Adembenemend Feest Met 4 Uur Foute Muziek
Zo. 12-11	Brian Dunne @Lewinski Lewinski
Vr. 17-11	Muziekfestival Friesland T-brass, Rolling Home, Henk Huijsman (Sneker André Hazes), Klaas & Reina, Joep & Sandra
Za. 18-11	Therapy? + Bokassa Noord-Ierse Powerakkoorden Laatste kaarten
Zo. 19-11	Church of Cash Tribute To The Man In Black
Za. 25-11	80's Verantwoord Good Vibes & Neon Lights
Vr. 01-12	JP & The Seeger Session Band ‘Land of Hope and Dreams tour’ Celtic Celebrations
Za. 02-12	Drukwerk Schijn ‘N Lichtje Op Mij Uitverkocht

Ana Popovic

CKS

NOVEMBER IN
HET BOLWERK:

VAN EEN FOUT QMUSIC FEESTJE TOT CASH EN BRIAN DUNNE!

Sneek, maak je klaar voor een muzikale novembermaand in Het Bolwerk! We hebben weer een gevarieerd programma en dus voor ieder een heerlijke avond in het verschiët.

QMUSIC THE PARTY

Op zaterdag 11 november staat het beroemde en beruchte Foute Feestje op de agenda, Al 15 jaar ongekend populair onder de vleugels van radiostation Qmusic. Dans op de hits van ABBA, Backstreet Boys, Gerard Joling, De Venga Boys en meer. Kortom, bereid je voor op een avond vol ongeganeerde gezelligheid.
ZA 11 NOVEMBER // 21.00 UUR // € 19,- (€ 16,- VVK)

BRIAN DUNNE

Op zondag 12 november belooft het een speciale avond te worden in Lewinski, met rasartiest Brian Dunne. De Amerikaan brengt dan namelijk zijn prachtige debuutalbum ‘Loser On The Ropes’ ten gehore, een verzameling songs die de diepten van nederlaag en ontkenning verkennen. Het is het werk van een artiest die de wereld ziet zoals hij is en toch weigert afgestompt te raken. Van een optimist die geobsedeerd is door falen, en er is niets eerlijker – of menselijker – dan dat.
ZO 12 NOVEMBER // LEWINSKI // 21.00 UUR // € 19,- (€ 16,- VVK)

CHURCH OF CASH

En alsof dat nog niet genoeg is, komt Church of Cash op 19 november met een eerbetoon aan de legendarische Man in Black. Church of Cash dompelt Het Bolwerk onder in de diepe klanken van Johnny Cash. Het is dan ook niet slechts een countryband, maar een eerbetoon aan het hele oeuvre van Johnny Cash en de ziel van de Amerikaanse muziek.
ZO 19 NOVEMBER // 21.00 UUR // € 19,- (€ 16,- VVK)

Koop nu je kaartjes voor een maand vol soul, foute hits en betoverende klanken. Sneek, we zien je in Het Bolwerk voor een onvergetelijke muzikale reis!

WWW.HETBOLWERK.NL

Leer muziek maken bij Kunstencentrum Atrium

“Vanaf het moment dat je als peuter een instrument kunt vasthouden ben je welkom bij Kunstencentrum Atrium”, zegt Pieterklaas de Groot, coördinator muziek en docent drum bij Kunstencentrum Atrium. “Onze docenten brengen met passie hun kennis en liefde voor muziek over, van peutermuziek tot geavanceerde muziektheorie en instrumentbeheersing. Zodra je een instrument kunt bespelen, kun je bij ons meteen in een band of orkest spelen. Dat is wat ons hier in Súdwest-Fryslân zo bijzonder maakt. We hebben een levendige en bruisende muziekgemeenschap.”

Wat Kunstencentrum Atrium onderscheidt, is niet alleen de mogelijkheid om muziekinstrumenten te leren bespelen, maar Atrium biedt ook de mogelijkheid om deel te nemen aan bands, ensembles en orkesten, waardoor muzikanten de kans krijgen om hun passie voor muziek te delen.

Pieterklaas: “Of je nu droomt van een carrière in de muziek of gewoon op zoek bent naar een uitlaatklep om te ontspannen en jezelf uit te drukken, bij Kunstencentrum Atrium ben je aan het juiste adres. Het gaat bij ons over meer dan alleen het instrument of je talent. Ook het sociale aspect en je creatief kunnen uitvinden we superbelangrijk.” Pieterklaas moedigt ook individuele aandacht aan. “Veel leerlingen hebben één-op-één lessen, waarbij de focus volledig op hun individuele behoeften en doelen ligt. Bij ons krijgen ze onze onverdeelde aandacht.”

GRATIS PROEFLES

Bij veel lessen en groepen is het mogelijk om gratis een keer mee te doen. Kom bijvoorbeeld 8 november om 16.00 uur eens langs in Sneek voor een proefles rap. Je kunt op

elk moment van het jaar instappen om zo je muzikale reis te beginnen. Schrijf je in, ontdek je talent en laat de muziek je hart veroveren. Dit kan via: WWW.KUNSTENCENTRUMATRIUM.NL

Explosief plezier met Checkpoint Theater in Theater Sneek

Op zaterdag 11 november kun je eerst langs de deuren met een lampion en daarna lekker naar Theater Sneek voor een spetterende show van Checkpoint Theater. Er ligt namelijk een avond vol knallend plezier op jullie te wachten: ‘Checkpoint Theater, het dak er af!’ is dé show die niet alleen de jonge avonturiers, maar ook de oudere generatie versteld doet staan.

Stel je voor: schietende knakworsten, zelfbouw-jetpacks, en rollerskates aangedreven door vlakschuurmachines. Checkpoint Theater brengt niet alleen een lach op het gezicht van de kinderen, maar ook op dat van de ouders. Tijdens vijf spannende rondes tussen jongens en meiden wordt het publiek in de zaal betrokken bij het breken van wereldrecords. Kinderen kunnen zelfgemaakte jetpacks uitproberen, en een hilarische challenge onthult wie het beste reukvermogen

heeft. Kortom, het is niet alleen kijken; het is samen deelnemen aan een onvergetelijk theateravontuur.

Grijp je kans voor een avond vol spektakel waarin de kinderen de hoofdrol spelen. Koop je kaartjes nu en maak je klaar voor een explosie van plezier in Theater Sneek!

CHECKPOINT THEATER: HET DAK ERAF! (8+) // TÜÖTTENZAAL // ZA 11 NOVEMBER // 19.30 UUR // € 29,-

ELKE DO. EN ZA. IN NOV
RONDLEIDING MUSEUM JOURE
JOURE
RONDLEIDING
Met o.a. (thema) rondleidingen over
Douwe Egberts en de Jouster Maakindustrie.
WWW.MUSEUMJOURS.NL

VRIJDAG 3 NOVEMBER
N8 VAN SNEEK
SNEEK
UITGAAN
Kroegentocht met stempelkaart
langs 8 'natte' horecabedrijven.
WWW.SNEEK.NL

ELKE VR. EN ZA. IN NOV
KOFFIETIJD
OUDEMIRDUM
KENNIS
Duik dieper in het Nationaal Landschap
Zuidwest Fryslân met interessant leesvoer,
koffie en wat lekkers.
WWW.NATIONAALLANDSCHAP.FRL

VR. 3 T/M ZO. 5 NOVEMBER
MOTORBOOT SNEEK
SNEEK
OPEN DAG
Najaarsshow van nieuwbouw en jong
gebruikte motorjachten.
WWW.MOTORBOOTSNEEK.NL

ZATERDAG 4 NOVEMBER
NATUURWERKDAG
HEEG
DOEN
Snoeien, takken slepen en andere
klussen in Heempark Heeg.
WWW.NATUURWERKDAG.NL

ANTIEXSPREEKUR
SNEEK
CULTUUR
Laat je erfstuk, schilderij, sieraden, etc.
taxeren door deskundig taxateur.
WWW.FRIESSCHEEPVAARTMUSEUM.NL

VIKING GAMES
IJLST
SPORTEVENEMENT
Wout Zijlstra en anderen strijden
om de Viking bokaal.
WWW.HOUTSTAD-IJLST.NL

ZA. 4 EN 11 / ZO. 5 EN 12 NOV
BOUW EEN KAASPAKHUIS
WOMMELS
CULTUUR
Kinderen bouwen hun eigen kaaspakhuis
met een kleur- en bouwplaat.
WWW.TSIISPAKHUS.NL

ELKE ZONDAG IN NOV
ZONDAGMIDDAGLEZING
OUDEMIRDUM
LEZING
Met onderwerpen als landschap- en
cultuurhistorie, molens, schippersvrouwen
en historische interieurs.
WWW.NATIONAALLANDSCHAP.FRL

ZONDAG 5 NOVEMBER
GRENS VAN ZOET NAAR ZOUT
KORNWERDERZAND
EXCURSIE
Verkenningstocht o.l.v. een gids bij de
Afsluitdijk.
WWW.ITFRYSEKGEA.NL

POPKOORXL
WORKUM
MUZIEK
Concert van POPkoorXL met band VDHD.
WWW.WORKUM.NL

WOENSDAG 8 NOVEMBER
SCHAATSSEN SCHILDEREN
IJLST
WORKSHOP
Geef alleen overgebleven schaatsen een
nieuw leven als kunstwerk.
WWW.HOUTSTAD-IJLST.NL

VRIJDAG 10 NOVEMBER
IT BOALSERT MYSTEARJE
BOLSWARD
MUSICAL
Friestalige musical vol taalgrappen,
liedjes en actualiteit.
WWW.MASTERGYSBERT.NL

ZATERDAG 11 NOVEMBER
BATTLE OF THE BANDS
BOLSWARD
MUZIEK
Finale van talentenjacht voor
bandjes uit Bolsward e.o.
WWW.STICHTINBOP.NL

ZATERDAG 11 NOVEMBER
ALOE FREONEN KONSERT
OUDEGA
MUZIEK
EMM viert haar 125-jarig bestaan
met muzikale toppers van
eigen bodem.
WWW.EMMOUDEGA.NL

ZA. 11 EN ZO. 12 NOVEMBER
COLD RACE
LANGWEER
SPORTWEDSTRIJD
Korte zeilwedstrijden in
een polyvalk.
WWW.LANGWEERCOLDRACE.ORG

ZONDAG 12 NOVEMBER
MEINDERT TALMA
BALK
THEATER
Middagprogramma met zijn
beste liedjes en verhalen.
WWW.PODIUMGORTER.NL

WOENSDAG 15 NOVEMBER
MAKKUMERNOARDWAARD
MAKKUM
EXCURSIE
Wandelexcursie over dit
bijzondere eiland in
het IJsselmeer.
WWW.ITFRYSEKGEA.NL

RONALD NIJBOER
SNEEK
LEZING
In navolging van Henry Havard
maakte Nijboer een reis over
het IJsselmeer.
WWW.FRIESSCHEEPVAARTMUSEUM.NL

VRIJDAG 17 NOVEMBER
VERHALENVOND
FRIESLAND
LEZING
Luister in huiskamers, musea,
cafés, bibliotheken en dorpshuizen
naar verhalen.
WWW.VERHALENVOND.NL

ZATERDAG 18 NOVEMBER
INTOCHT SINTERKLAAS
FRIESLAND
FOLKLORE
Intocht van Sinterklaas in
diverse plaatsen.
WWW.WATERLANDVANFRIESLAND.NL/
UITAGENDA

ZONDAG 19 NOVEMBER
MOZART FESTIVAL
SNEEK
MUZIEK
Feestelijk jubileumconcert
Sneeker Cantatekoor met
diverse werken van Mozart.
WWW.SNEEKERCANTATEKOOR.NL

POPKOOR HEGE HAKKEN
HEEG
MUZIEK
Concert Popkoor Hege Hakken
m.m.v. gitarist Haaije Bergstra.
WWW.FACEBOOK.COM/HEGEHAKKEN

VRIJDAG 24 NOVEMBER
FÊSTE GRÛN
BALK
THEATER
Friestalige voorstelling van Jan Arendz
en Marijke Geertsma met gitarist
Eddie Mulder.
WWW.NUTGAASTERLAN-SLEAT.NL

CULINAIRE TOCHT
SNEEK
CULINAIR
Culinaire tocht langs deelnemende
restaurants.
WWW.SNEEK.NL

ZATERDAG 25 NOVEMBER
KRAAIJKAMP & DE VOOGD
MAKKUM
CABARET
Maria Kraaijkamp en Sjamke de Voogd
spelen elk hun eigen voorstelling.
WWW.CULTUREELPODIUMMAKKUM.NL

ZONDAG 26 NOVEMBER
WINTERMARKT
BOLSWARD
MARKT
Met kraampjes vol ambachtelijke
vondsten en overheerlijke lekkernijen
in winterse sfeer.
WWW.BOLSWARD.NL

ZATERDAG 2 DECEMBER
BOERENROCKNACHT
EASTEREIN
MUZIEK
Met De Suskes en
The Bounty Hunters.
WWW.BERGSMAEASTEREIN.NL

NIJS GJIRRISCH INTERESSANT

FOTO: DETLEF HARTUNG

LICHTKUNST VERLOREN IN MARTINIKERK IN SNEEK

LICHTKUNST VERLOREN

Van 9 t/m 12 november wordt de Martiniker
in Sneek gevuld met de strakke, grafische
taalkunst van het beroemde Duitse kunstenaarsduo
Hartung&Trenz. Vaste organist van de Martiniker
Bob van der Linden verzorgt de muzikale
begeleiding. Voor VERLOREN lieten Hartung&Trenz
zich inspireren door de opening van het Odensehuis
Sneek, een ontmoetingsplek voor mensen met
geheugenproblemen of beginnende dementie en
hun naasten. VERLOREN gaat over het verlies
van woorden door deze ziekte.

WWW.MEDIAARTFRIESLAND.NL

VERHALENVOND

Op vrijdagavond 17 november worden op allerlei
plekken in Friesland verhalen verteld met het
thema 'Myn Reis'. Huiskamers, musea, cafés,
schuren en andere locaties openen wederom hun
deuren voor verhalenvertellers en luisteraars.
Nieuw is dat er dit jaar ook verhalen worden
verteld bij de fontein van de 11fountains. Vertel
bijvoorbeeld over jouw innerlijke reis bij de
Vleermuis fontein in Bolsward of luister naar
droomreizen bij de Fontein van Fortuna in Sneek.

WWW.VERHALENVOND.NL

LEZINGEN MAR & KLIF

In Bezoekerscentrum Mar & Klif staat elke
zondagmiddag in november een boeiende lezing
op het programma. Op 5 november is geograaf
dr. Hans Koppen aan het woord over het landschap
en cultuurhistorie van het lage deel van Fryslân.
Molenaar Jan Huls vertelt op 12 november over de
kenmerkende molens in het Nationaal Landschap.
Alice Booiy houdt op 19 november een presentatie
over het leven van schippersvrouwen aan boord van
een skûtsje. En 26 november vertelt drs. Eva Hage
over historische Friese interieurs.

WWW.NATIONAALLANDSCHAP.FRL

THOMASVAER FOTOGRAFIE

WINTERFAIR WORKUM

N8 VAN SNEEK

Op vrijdag 3 november is het tijd voor de
N8 van Sneek. Tijdens deze georganiseerde
kroegentocht maak je kennis met acht 'natte'
horecabedrijven in Sneek. Deelnemers worden
opgesplitst in groepen en gaan met een
stempelkaart van kroeg naar kroeg. In elk
horecabedrijf ontvang je een biertje, wijntje of
frisje. Na een feestje van dertig minuten vervolgen
de deelnemers hun weg naar de volgende kroeg
om het feest voort te zetten.

WWW.SNEEK.NL

WINTERFAIR WORKUM

Op vrijdag 10 november wordt de sfeervol
verlichte binnenstad van Workum voor de 12^e
keer omgetoverd tot een gezellige braderie in
winterse sferen. Naast vele stands met lifestyle,
decoratie, kleding, kunst en streekproducten zijn er
theatrale acts, is er muziek en kun je de kerktoren
beklimmen. Voor een hapje en drankje kun je
terecht op het smakelijke foodtruckterras. Een uitje
voor jong en oud, want ook voor kinderen
is er genoeg te doen.

WWW.WORKUM.NL

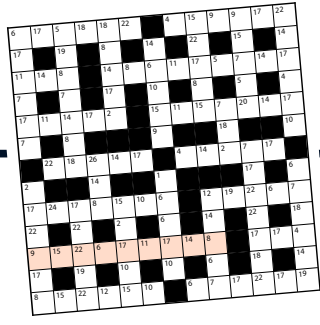
BEKIJK DE COMPLETE UITAGENDA OP: WWW.WATERLANDVANFRIESLAND.NL/UITAGENDA

OOK JOUW EVENEMENT HIER?

Plaats jouw evenement gratis in onze
Uitagenda. Je kunt je evenement aanmelden
op onze website.

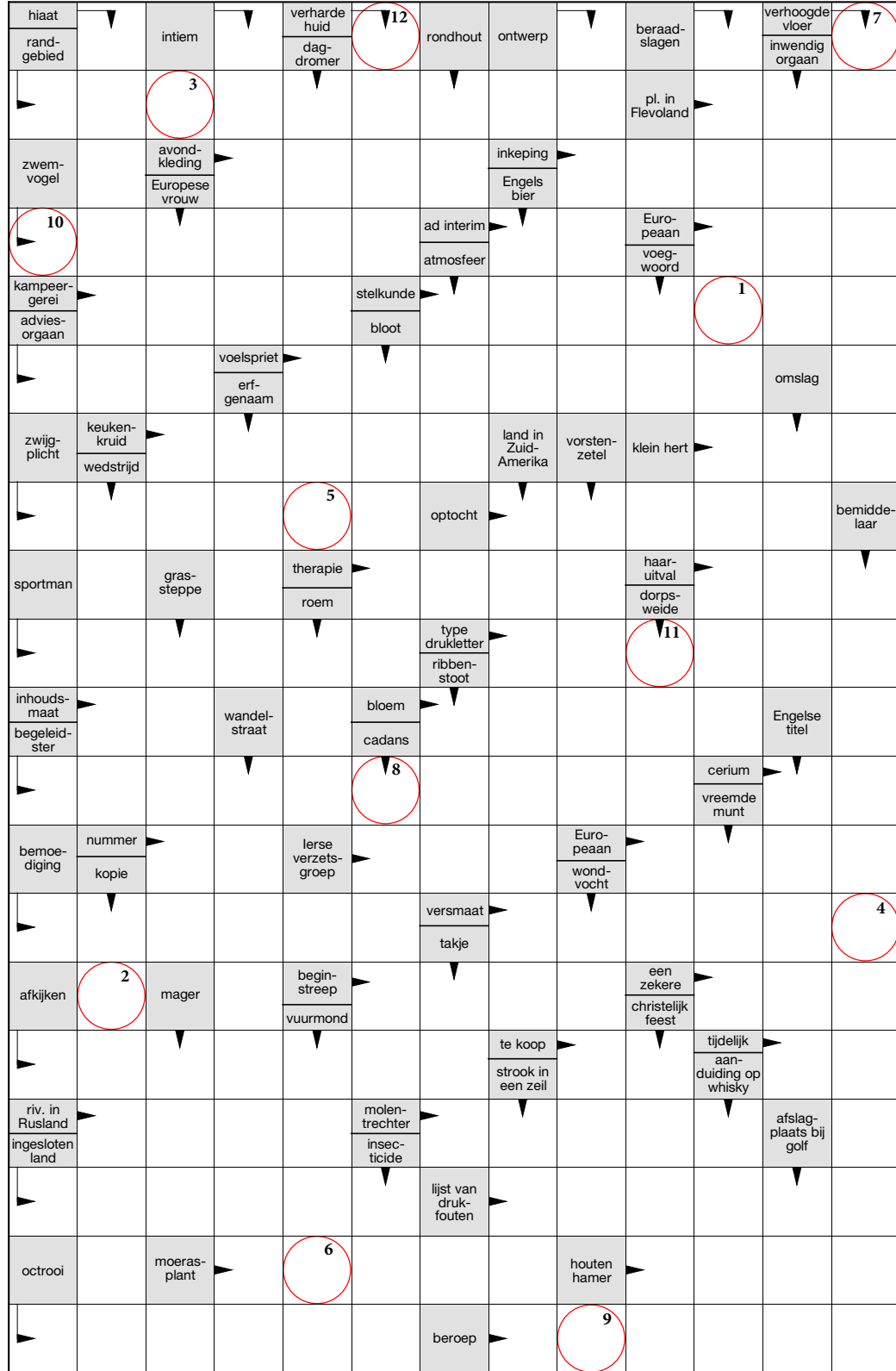
**WWW.WATERLANDVANFRIESLAND.NL/
UITAGENDA**

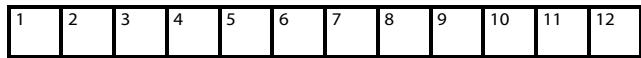

Puzzelpagina **nr. 11**

Puzzel en win! Iedere maand is er een leuk prijsje te winnen door uw oplossing via de e-mail of met traditionele post op te sturen. U kunt dit sturen naar: **info@grootbolsward-ijsselmeerkust.nl o.v.v. PUZZELOPLOSSING NR 11-2023 - tot uiterlijk 29 november 2023**. Wij wensen u veel puzzelplezier!

© www.puzzelpro.nl

WINNAAR PUZZEL GROOTBOLSWARD-IJSSELMEERKUST 10-2023

Tineke van der Velde-Terpstra uit Waaksens heeft de waardebon t.w.v. € 25,00 gewonnen. Deze waardebon is aangeboden door en te besteden bij Groencentrum Witmarsum.

OPLOSSING EDITIE 10-2023: **Zweedse puzzel:** WANDELETAPPE // **Sudoku:** 4 2 3 7 1

COLOFON

GrootBolsward-IJsselmeerkust is een maandelijkse uitgave van Ying Media en wordt huis-aan-huis verspreid in Bolsward en alle dorpen en steden langs de IJsselmeerkust in een straal van ca. 10 km.

Oplage: 22.000 exemplaren.

UITGEVER
Ying Media BV
Zwarteweg 4, 8603 AA Sneek
Telefoon 0515 745005
E-mail info@yingmedia.nl

REDACTIETIPS?
info@grootbolsward-ijsselmeerkust.nl

REDACTIE COÖRDINATOR
Gianna Posteraro

EINDREDACTIE
Henk de Vries

REDACTIE
Ynte Dragt, Eelke Lok,
Richard de Jonge, Wim Walda, Isa
Wessels, Broer Feenstra, Riemie
van Dijk en Sonja Harkema

VORMGEVING
Frans van Dam
(bliidd.nl)

FOTOGRAFIE
Jelly Mellema

VERKOOP
Ying Mellema, Marianne
Bouwman, Geart Jorritsma,
Harmen Zwerver en Henjo van
der Klok

DRUK
Mediahuis Noord,
Leeuwarden

VERSPREIDING
FRL Verspreidingen, Leeuwarden

Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd zonder voorafgaande toestemming van de uitgever. De gegevens in deze krant zijn met zorg samengesteld. Ten aanzien van de juistheid van de inhoud hiervan kan echter geen aansprakelijkheid worden aanvaard.

geen aansprakelijkheid worden aanvaard.

DE EERSTVOLGENDE UITGAVE VAN MAANDBLAD GROOTBOLSWARD-IJSSELMEERKUST VERSCHIJNT OP: DONDERDAG 7 DECEMBER 2023

Podologiepraktijk Wierda
Ervaren specialisten
voor uw voetklachten

Podologie
praktijk
Wierda

Meer dan alleen steunzolen

Aangesloten bij:

Franekerstraat 16 • Bolsward • t. 0515 221 014 • info@podologiewierda.nl • podologiewierda.nl

Vrouw

Bergman Clinics | Vrouw | Heerenveen

In onze hooggespecialiseerde (uro)gynaecologische Focuskliniek in Heerenveen kunnen vrouwen onder andere terecht voor de volgende zorgprogramma's:

- Blaasklachten
- Verzakking
- Anticonceptie
- Menopauze en overgang
- Bekkenpijn
- Onderbuikpijn
- Ontlastingsklachten
- Pijn bij het vrijen
- Vulva aandoeningen

dr. Marinus van der Ploeg
Uro-gynaecoloog

dr. Robert Hakvoort
Uro-gynaecoloog

dr. Henk Oosterhof
Gynaecoloog

- Korte toegangstijden voor zowel eerste afspraak als operatie
- 100% vergoed na verwijzing en bij medische indicatie

Oriënteer je op **bergmanclinics.nl/vrouw**

Sinterklaas in het hart van Bolsward

ZATERDAG 18/11

Spectaculaire intocht Sinterklaas

📍 Kruiswater

🕒 16.30 uur

ZATERDAG 25/11

Schoen zetten in de geheime kamer

📍 Appelmarkt 8

🕒 12.00 - 17.00 uur

Paard van Sinterklaas

📍 Marktplaats

Meer info op Bolsward.nl of volg ons op de socials!

gratis
oliebol

ZA 18/11 ^{T/M} ZO 26/11

Speurtocht tot ±12 jaar

📍 Binnenstad

(KOOP)ZONDAG 26/11

Wintermarkt

📍 Appelmarkt

🕒 12.00 - 17.00 uur

Schoen ophalen

📍 Appelmarkt 8

🕒 12.00 - 17.00 uur

WOENSDAG 29/11

Sinterbingo 18+

📍 Groene weide

🕒 Start 20.00 uur

Info via [Hendriksen Fashion](#)

ZATERDAG 02/12

Ontbijt winnaars speurtocht

📍 Blend

De Banjoman met paard & muziek

📍 Binnenstad